

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RESZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Brüsszel és München.

Arad, augusztus 31.

(F.) Két külföldi államnak fővárosa és mégis összetűgésben áll legszorosabban vett belügyeinkkel. A dolgok természetes rendje szerint belügyeinket a haza határain belül magunknak kell elintéznünk, sőt ez nemcsak kötelességünk, hanem kizárólagos jogunk annyira, hogy senkinek beavatkozását el nem tűrjük. Es ime most mégis akadtak magyar állampolgárok, akik nem átalították a mondott két külföldi fővárosban szóvá tenni a mi belügyeinket.

Brüsszelben nemzetközi, Münchenben meg pláne csak német felekezeti gyűlés volt, amelyeknek természetesen semmitéle jogczimuk sem lehet ahhoz, hogy akár bírálatot mondjanak, akár határozatot hozzanak a mi belügyeink fölött, mert hisz ha ilyen jogosulatlan tévedésre ragadtatnák magukat, avval legföljebb azt érhetnék el, hogy önmagukat blamálo és teljesen illuzórius határozatot hozzanak. A brüsszeli interparlamentáris konferencia ehhez képest ép úgy, mint a tavali házi gyűlés, megtagadta az árulkodó oláh nemzetiségi izgatók kérését, hogy az u. n. nemzetiségi kérdést, amely különben nem is létezik, csak némely meghibbant és exaltált fanatikus agitátor agyban, megvitatás tárgyává tegye.

Ilyen csufos kudarczczal végződött az a vakmerő vállalkozás, melyet egy-két oláh agitátor megkísérelt a magyar állam szuverenitása ellen elkövetni. Akkor

ezt az eredményt a hazai sajtónak minden elfogulatlan organuma államiságunk fényes győzelmének és elégtételének tekintette, s a különböző párti lapok nem tértek el egymástól annak legélesebb hangú elítélésében, hogy csakis hazaárulásnak lehet minősíteni ezt az eljárást, melynél fogva magyarországi állampolgárok a törvényes és alkotmányos eszközök és módok mellőzésével, hazájuk fennálló törvényes rendje ellen külföldön komoly vádakat emelnek. — Idézhetnénk a klerikális sajtóból ép oly jogos felháborodás hangján írott szavakat, mint a szabadelvű párti lapokból.

Mig azonban a szabadelvűpárti sajtó mindenkiel szemben egyenlő mértékkel mér, a klerikális lapok a legvastagabb elfogultságban szenvednek és az ellen nincs egy tiltakozó szavuk sem, hogy gróf Zichy Nándor és nyolcz magyar kanonok a német katolikusok müncheni nagygyűlésén résztvesznek és »vallásháboru Magyarországon« című röpiratot osztogatattják. Hisz ez ugyanolyan minősítés alá eső eljárás, mint Mangra-Vazul és társai árulkodása! Hát mi köze a németországi katolikusoknak a mi viszonyainkhoz? Eppenséggel semmi. Avagy azt hiszi Zichy Nándor gróf, hogy a képviselőház és a főrendiház után, ahol az ultramontanizmus elvesztette a csatát, harmadik tényezőként a német katolikus-gyűlés következik.

Ez ép oly képtelen és vakmerő kísérlet, mint volt az oláh izgatóké Brüsszelben. És valamint azoknak nem sikerült

és nem is fog soha sikerülni kimutatni azt, hogy Magyarországon nemzetiségi kérdés van, épp úgy emezek sem fogják soha elérni azt, hogy hazánkban kulturharcz legyen!

BELFÖLD.

A politikai helyzetéről a „Neues Wiener Tagblatt“ a következőket írja: „Azok a hírek, mintha a kormánynak szándékában állana a parlamentet az őszre felosztatni, szerencsére elnémultak egy idő óta. Az ellenzéken, amely csak maga-magát hitegeti effajta híresztelésekkel, inkább arról vannak most meggyőződve, hogy a jelenlegi országgyűlés törvényes tartama, amely 1897. tavaszáig terjed, nem fog lényegesen megrövidítettetni. — A B á n f f y kormány — azt az egész világ látja — nem elégedett meg azzal az átmeneti szereppel, amelyet ellenségei neki szántak, hanem hosszabb időre rendezkedett be. Az 1896. budget, amely szinte fölösleggel záródik, már készen van és annak tárgyalását a képviselőház új éven túl fogja eszközölni, annál is inkább, mert az ellenzék mindennemű panaszokkal igyekszik a kormány életét megédesíteni. Párhuzamban ezzel, vagy pedig a szünetekben a főrendiház az egyházpolitikai javaslatok utolsójával fog foglalkozni. A tavasszal azonban egész Magyarország és az országgyűlés is a millennárius ünnepre készül, a melynek sikeréért a kormány oly sokat tesz, hogy azután majd az új választásokba a siker minden kilátásával mehet bele. Ha tehát arról van szó, hogy a parlamentet 1896. őszén, és pedig késő ősszel felosztatják, akkor egyedül

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

Hegyek között.

Mélázva járok össze berket
Vérágos völgyet, lék hegyet,
Langyos ködös párázat szél
A távol hegytető megett.

Ezer madár hangos danáját,
Ujrázza erdő, sziklafok,
Sejtem: hogy vágyok szólni én is,
De érzem ott benn: nem tudok.

Pedig szeretném, hogyha tudná
Fü, fa, bércz boldogságomat,
— A virág, mely a hegytetőn nyit,
S a szikla, mely visszhangot ad!

Hrabovszky Lajos.

Modern világ.

(Harmadik közlemény.)

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája.

Írta: Kocsis Gizella.

— Jer ide Ella, mondta alig hallhatóan,
aztán kezét fölfelé emelgette.

A szép asszony föléje hajolt. Ekkor a haldokló olyan erővel szoritotta szöke fejét hörgő mellére, mintha azt akarta volna mondani: legalább utolsó perczemben szeress egy kissé!

Alig érthető szavakat mormolt imár.
— Aztán, gondolj néha reám Ella...
én nagyon szerettelek...

Szive még egy nagyot dobbant, még egy nehéz sóhaj szállt föl kebléből, hogy örökre elnémuljon...

Teste még meleg volt. Ella kibontakozott karjaiból, kezeit összekulcsolta, helyre igazította haját és kiment.

Az irgalmas nővér, ki hosszú, szenvedésteli betegsége alatt ápolta, letérdelt és egy rózsafüzért, imádkozott az elhunyt lelki üdvéért.

Az imént özvegyé vált Ella felvette fekete ruháját és hidegen, nyugodtan írt meg egy névjegyet Lászlótyi Laosinak.

Később kiment az erkélyre. Lenn a kertben szakértő ápolásra vallott a legutolsó fűszál is. Valami nyugtalanság szállta meg, ha arra a hideg élettelen halottra gondolt odabenn. Utolsó szavai jutottak eszébe: Aztán gondolj néha reám Ella, én nagyon szerettelek.

Én Istenem! Elnevette magát. Szegény ember, mindig ilyen együgyű volt teljes életében, halálos ágyán csak nem változhat meg.

Szegény Sándor! mosolygott szánandóan tovább. Olyan részvétet érzett iránta, mint a nagyon együgyű, ostobán elbizakodott emberek fölött érezni szoktunk.

Férje szobájában megirt egy táviratot, első sorban bécsi szabójának. Egy utolsó divat szerint készült gyászruhát és kalapot rendelt expresse. A rokonoknak és ismerősöknek is táviratozott.

Andor Sándor ügyvéd temetése a legnagyobb pompával ment végbe. Hosszú kocsisor követte a menetet. Valami hideg elegancia terjedt szét.

Az özvegy gyalog haladt a koporsó után. Csinos volt, divatos, komoly és sápadt. Szemeiben köny nélkül a fin de siècle asszonyaihoz méltóan, mely a bánatot köny nélkül tartja, előnyösebbnek.

Midőn a koporsó be lön szentelve, a szép özvegy a halott iránti kegyeletét abban vélte legtalálóbban kifejezni, ha s a j á t k e z ü l e g helyez egy kezzel a koporsóra. Finom batiszt kendőjét a szemére nyomta, midőn a göröngyök tompa zajjal hulltak arra a megve-

Komlós Ferencz,

ARADON, Forray-utca és Tököl-tér sarkán,

Tököl-téri áruház.

Ajánlja legkitűnőbb minőségű

női- és férfi divat-áruit,

melyeket dus' választékban a leghíresebb bel- és külföldi gyárakból szerzett be, a upon berendezett üzletében

a legjutányosabb árak mellett

szívesen kaphatók.

az ilyen eshetőség képezhetné diskusszió tárgyát. Most azonban csakis a folyó ügyek sikeres elintézéséről lehet szó, „a többi pedig magától jön”, amint Bánffy báró a tavasszal mondotta, s amely mondását neki az ellenzék még ma is minden alkalommal szemére hányja.”

A szerb pátriárka ügye. A zágrábi egyházközség már két hónappal ezelőtt felszólította az összes magyarországi szerb egyházmegyéket, hogy fogják partját Brankovics pátriárkának az ismeretes Grujics-féle bűnvádi följelentés ellenében és tiltakozzanak az államhatalom esetleges beavatkozása ellen. Hatszázhetvenhárom egyházközség közül, mint újvidéki tudósítónk konstatálja, máig mindössze három jelentkezett; a legtöbb község szótöbbséggel már el is vetette a felszólítást. A kikindai egyházközség tiltakozását ma a Zasztava így közli: Azt tartják, hogy ha Brankovics patriárka a bíróság előtt nem tisztázza magát, lehetetlenné van téve. S éppen ez a célja az egész agitációnak.

Papi fejedelmek összejövetele.

Arad, augusztus 31.

(□) Az egyházpolitikai törvények életbeléptetésének kezdő időpontjától alig egy hónap választ el bennünket. Kormányunk lázas sietséggel küldözi széjjel az országba az életbeléptetésre vonatkozó előintézkedéseket magukba foglaló köiratait. Városok és községek kezdik berendezni a szükséges hivatalos helyiséget. Október 1-én azután megkezdődik a kinevezett anyakönyvi felügyelők, valamint anyakönyvvezetők funkciója.

Szeretjük hinni, hogy minden legkisebb akadály nélkül.

A törvény alkotmányos uton jött létre; koronás királyunk a törvényben foglalt határozatokat szentesítésével ellátta, kijelentvén a szokásos záradékban, hogy azokat mind maga megtartja, mind alattvalóival megtartatja. A mi apostoli királyunk fogadta ezt. S amit a mi apostoli királyunk fogad: meg is fogja tartani.

Ellenkezőt feltenni róla nem engedi alkotmányos korrektsége s azon megingathatlan hitünk, melyet negyedszázados uralkodásával erősített meg.

Akik ellenkező nézetet vallanak; akik még ma is azt hiszik, hogy a szabadelvű haladás alkotásait képesek lesznek lerombolni, vagy csak meg is ingatni: azok az ilyen nézettel, ilyen hittel felette nagy csalódásban ringatják magukat.

tett szivre, de még idejekorán eszébe juthatott, mit szenvedhetne ez által halvány rizporos arca.

Kocsija előtt még egyszer széttekintett, kellő számmal jelent-e meg a résztvevők serege, és van-e méltó és szakértő bámulója a kifejtett pompának? Aztán fivére és sógora kíséretében kelle en megtörve, haza hajtattott.

Az anyagi viszonyok minden várakozást felülmúló eredményt mutattak. Az egész vagyon tehermentesen a végrendelet értelmében az özvegynek maradt.

Mikor ezt a közjegyző felolvasta, Ella szeméből kicsordult az első könny.

Ki tudná megmondani: a fájdalom vagy öröm könnye volt?

Lászlóffy Laczi is megtartotta a kötelességszerű részvétlátogatást.

— Végre, kedves Laczi, megköszönhetem fáradozásait, mit a temetés rendezése okozott. Meglátszott azon is mesteri keze... E nehéz pillanatban alig tudtam volna máshoz fordulni, mint önhöz.

Laczi udvariasan meghajolt. Aztán leült régi szokás szerint az asszony lábához a vastag szmirna szőnyegre.

— Ne köszönjön Ella, tudja maga, hogy készséggel teljesítettem e szomorú szolgálatot,

Nem is tudjuk, de nem is akarjuk elhinni, hogy azok az elemek, amelyek az egyházpolitikai törvények ellen még most is egyre izgatnak; akik a revíziót irták zászlójukra: vissza ne vonuljanak az agitáció veszedelmes talajáról, mihelyt észreveszik, mily ártalmára lehetnek Magyarország konszolidációjának; mihelyt megtudják, hogy a katolikus egyház papi fejedelmeinek jobb és nagyobb része az állammal szemben nem kíván felvetni kulturharcaot, hanem a béke, a kiengesztelődés útján akar haladni.

Mert hogy a most összeülő püspöki konferencia ez irányban fog határozni Steiner Fülöp székesfehérvári püspök és társaival szemben: arról mi teljes-tökéletesen meg vagyunk győződve.

Meg vagyunk győződve, mivel ismerjük Vasza y Kolozs hercegprimás mindenek fölött álló hazafiságát, ismerjük békeszerető lelkének intenczióit. Jelszava: pax — béke. E jelszót — melyhez méltóbb és legillőbb az egyházhoz — meg fogja tartani.

Bizonyára lesznek a püspökök közt olyanok, akik a békéhez vezető uton nem hagyják magára az esztergomi érseket, hanem magukra hagyják az ultramontán klerikálisokat, akik már eddig elvitázhatlan jeleit adták hazafiatlan irányu működésüknek, amidőn nemzetiségi túlzókkal nem átalítottak kezét fogni; amidőn a brüsszeli katolikus nagygyűlésen elég meggondolatlanok voltak megjelenni s etté bevádolni a magyar nemzetet, mint olyat amelynek kormánya elnyomja a katolikus egyházat.

Ilyen hazafiatlan elemekkel, a magyar nemzet ilyen perfid rágalmozóival a magyar klerus egy táborban nem fog harcolni. Kezesség erre hazafiaságában tündöklő nagy multja, mely kötelezi, kezesség alkotmányosságunk iránt mindenkor a legujabb időben is tanúsított érzülete.

Ezzel a meggyőződéssel, ezzel a hittel nézünk a püspöki konferencia tárgyalása elé. Meggyőződésünben, hitünkben nem fogunk csatlakozni, annyival kevésbbé, mert ugy vagyunk értesülve, hogy azon pásztorlevél melyet Samassa, Eger tudós érseke közzé tett, intencziójára nézve mindenben megegyezik azon elaborátummal, amelyet az egyházpolitikai törvények életbeléptetése folytán követendő állás foglalás minkéntjére nézve Vasza y primás a püspökök diskussziója alá fog bocsátani, hogy annak értelmében egyöntetű eljárást kövessenek.

mert Sándor jó barátom volt mindig és megvallom, végtelenül sajnálom...

A szép asszony kezét lassan kivonta Laczi kezéből, hogy megigazítsa zavarában görög kontyát.

— Még halála előtt, — folytatta Lászlóffy Laczi, — átadta nekem az irodát és így nem is tudta talán, hogy én vagyok boldogult férjének hivatals utódja.

Ella félreértette a szavakat, kissé közelebb húzódott, midőn a jó barát megcsókolta szép fehér kezét, aztán sováran, követelősen nézett piros ajkára.

Az asszony lángbaborult arccal zavartan sütötte le szeméit, mert a merész pillanatban Lászlóffy megcsókolta azt a régen megkívánt piros ajkakat...

Ella mosolygott a készséggel vesztett csata fölött és eszébe se jutott, hogy az a pihező halott megérdemelte legalább egy kis tiszteletet, hisz alig egy hete, hogy elköltözött.

— Pá Ella!

— Pá Laczi! Epedve várlak, ne feledd, legkésőbb holnap...

Egy ideig ülve maradt még a divánon, midőn Laczi elment, aztán leült és szongorázott kaczerán, pajár gondtalansággal.

Másnap tiszta is megnézte a tükörben

A legjobb reménnyel elteelve várjuk, mit hoz a nap. Békét-e? harozot-e?

A békét féltett hazánk érdekében lelünk ből sóvárogjuk; a harozot ugyanazért, ha kell, bátor szivvel felvesszük és megis vivjük.

IDÓJÁRAS.

Légyomás: reggel 7 órakor 765.1 milliméter, délután 2 órakor 762.4 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 19.0, délután 2 órakor C° + 29.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 4. délután 2 órakor DK. 4. Felhőzet: reggel derült, délután többnyire derült. Csapadék az atóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Thurn-Taxis házassága.

— Morganatikus házasság. —

A német ujságokat sajtáságos hír járja be, amelyet most Regensburgból, a Thurn-Taxis hercegek ősi fészkeéből is megerősítenek. Arról van szó, hogy Thurn-Taxis Egon hercegnek, a király sógorának, a most elhalt gyoroki Edelspacher Viktoriával kötött házasságát a hercegi ház feje: Albert herceg (József főherceg veje) sohasem tekintette egyenrangunak és így a hercegi házitörvény értelmében, sem az elhalt özvegy, sem a házasságból származott fiú és leány hercegi rangja nem ösmerhető el. A hír előzményeiben azonban olyan mozzanatok vannak, amelyek daczára a morganatikus házasság hivatalos konstatálásának, az árván maradt Thurn-Taxis fiú hercegi méltóságát mégis megmentik. Az előzmények a következők:

Az özvegyen maradt Edelspacher-leány férje, Thurn-Taxis Egon herceg, akinek fiutestvére Erzsébet királyné nővérét vette feleségül, tudvalevőleg az ötvenes években származott Magyarországra és a Bánságban állomásozott egy lovasszereg őrnagya g anánt. Ott ösmerkedett meg a szerény viszonyok között élő másodszületett herceg a dugsgazdag Edelspacher-leánnyal, aki akkor már özvegye volt Lázár tábornoknak. (Nem az aradi vértanunak, mint azt tévesen említették.) A fiatal Thurn-Taxis el is vette Edelspacher Viktoriát és azután kilépett a hadsereg kötelékéből és Torontál vármegye legtekintélyesebb földbirtokosa lett belőle.

Mikor pár esztendő előtt meghalt, akkor már egészen magyar ember volt, annál is inkább, mert időközben a király magyar herceggé és magyar főrenddé is kinevezte Thurn-Taxis Egont. Az árván maradt Thurn-Taxis-fiú tehát abban különbözik a többi Thurn-Taxisoktól, hogy ő magyar herceg és magyar állampolgár, a kit ez idő szerint a hercegi ház házitörvényei abszolúte nem köteleznek; legalább Magyarországon nem. Thurn-Taxis Albert, a majoresco tehát tökéletesen

magát. Szép-e, jól áll-e az új frizura, elég elegans-e az új öltözeke?

A perczek, az órák tova röpültek, a legkínosabb várakozásban. Lászlóffy nem jött. Este felé jött helyette egy levél, mely sajnálatlan elpanaszolta, hogy sürgős dolgai távol tartották az igért látogatástól. Ella összemorzsolta a papíroét ujja között, leült egy székre és sirt. Ugyanazon erkélyen, hol napok előtt szánalom nélkül gondolt arra a szegény megtört szivre, kiszenvedett férjére.

Ez azonban nem jutott eszébe, csak harag és bosszu uralta idegeit.

— No Laczi gratulálok! Neked minden tekintetben kedvez a szerencse. Egy igen jó hirnévnek örvendő irodát kaptál pocom áron, fölébe egy ennivaló szép asszonyt tekintélyes vagyonnal feleségül...

— Eh, hagyj kérlek az ilyenekkel.

Laczi felhajtotta a pezsgős poharát.

Aztán malicziával mondta:

— Nem szeretem az olyan várat, mely ostrom nélkül megadja magát.

A szép asszony, mikor ezt meghallotta, nagyot kaczagott, aztán megrendelt egy új fekete ruhát, mert nagyon jól állott, érdekes sápadt — arczához...

helyes uton jár, amikor Németországban hivatalosan proklamálja, hogy édes unokatestvére nem valódi Thurn-Taxis; a gothai almanach már régtől fogva így cselekszik, mert a fiut a ház tagjai közt nem sorolja fel, hanem egyszerűen csak annyit mond Egon herceg és Edelspacher Viktória házasságáról, hogy: „Ebből a házasságból gyermekek származtak.”

A mediatisált főnemesi házak szentesített házi törvényei Németországban forrásai az általános polgári jognak is és így Németországban az, a ki a házi törvény szerint morganatikus gyermek, tehát az apja nevét nem viselheti a köztörvények értelmében sem. Csak-hogy az említett naturalizálás nagyot változtatott a dolgon; a magyar jog ugyanis csak a H a b s b u r g - L o t h r i n g - i ház tagjaira vonatkozólag ismeri a házassági egyenjogúság kérdését; ismeri azért, mert ez az egyenjogúság mint az öröklésre képesség feltétele befoglaltatik a pragmatika szankcióiban. Más közönséges halandó azonban Magyarországon morganatikus házasságot nem köthet, és így Thurn-Taxis Egon herceg törvényes házassága nálunk egyenrangúnak tekintendő, minél fogva a fia kifogástalan magyar herceg és ezt a magyar hercegi rangját még Németországban is kénytelen mindenki elismerni.

A herceg csak anyiban szenved veszteséget, hogy Németországban nem szólítható „Durchlaucht“-nak, a mediatisált hercegek e ragyogó titulussal. Magyarországon azonban még „durchlaucht“-nak („hercegséged, szerezesszime“) is megmarad, mert nálunk, akik nem ismerjük a morganatikus házasság intézményét és ahol a német házi törvény nem törvény, ő, ha az apja birodalmi hercegi méltósága elismertetett, szintén megmarad a magyar hercegségen kívül birodalmi hercegnek is. Így tehát az ifju Thurn-Taxis m o r g a n a t i k u s h e r c e g, a ki tulajdonképpen még se morganatikus. Valódi arisztokratának és az ősi próbákra képesnek megmarad, mert hiszen boldogult édesanyja is csillagkeresztes hölgy volt.

IDŐJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Szeptember 1. —

Változó felhőzet. — Meleg. — Zivatarok.

Holnap ilyenkor, jó?

— Szerelmes történet. —

A nyár a természet szerelmének időszaka. A levegő forró; az izzó napsugarak csak úgy perzselnek. Eg a föld alattuk és még a hős erdő fái között is izgató, bódító melegség száll felénk.

Csoda-e, ha minden lángra gyul, mikor a természet csak úgy árad a szerelemtől. Boldog és boldogtalan szerelemtől hangzik a liget; szerelemről dalol a madárka és szerelmet lehel minden fűszál.

Szerelmet susog a Baross-park minden zuga is. Miért éppen a Baross-park? Hisz talán a szerelem nemcsak ennek a helynek kizárólagos joga; a ligetről és Salaca-parkról, est éppen olyan joggal lehet mondani.

Es én mégis azt mondom, hogy szerelemtől susog a Baross-park minden zuga, mert ott történt az a jelenet amelyet alább elmondok.

Természetesen: szép este volt. Hold, csillagok, ábrándozás, sóhajok.

Egyedül bolyongtam a Baross-parkban. Bejártam akkor este minden utcát és teret. A Salaca-parkban szerelmes párok húzódtak meg egymáshoz simulva. A korzón szerelmet vallott még a gimnazista-diák is. A Szóchenyi-utcán néhány jószívű benne oktatta a magyar hadsereget arra, hogyan mondják az ő nyelvükön, hogy: „szeretlek“. Még a főutcán is egymásra hajló, sugdosó párok sétáltak.

Hát nincs egy tenyéryei hely, ahol a szerelem nem ütött tanyát?

Kimentem a Baross-parkba. Itt a városháza közelében bizonyára nem áradozik a szerelem olyan bódító erővel, mint benn a városban, ahol szinte lépten-nyomon hallatszik a csókok csattanása.

Leültem egy padra. Az est főnséges csendjében szinte imádságos hangulat fogott el. Végre egy tiszta hely, melyet nem szennyez a földi

szerelem sara: ahová nem férközik a szív hazug vallomása . . .

S ime, ahogy e tiszta, üde légkörben ülök, mintha neszt hallanék. Mintha szerelmes gerlék titkos bugása olvadna össze egy édes, bűvös hangba, mintha hangosan dobogó szívek lázas verése visszhangoznék égő lüktetéssel.

Figyelek, — teremő Isten — hisz itt csókolódnak! . . .

Meglepetve ugrottam föl. Hogyan, hát még itt is! . . . A Baross-parkban is csókolódnak?

Szentségtelen, bűnös ajkák; profán szerelmesek; nem tudtátok a helyet jobban megválasztani?

Leültem ismét. És pár pillanat múlva nemcsak hallok, látok is. Két alakot, azaz hogy csak egyet, mert úgy egymáshoz simulnak, hogy alig lehet körvonalait megkülönböztetni. Lassan, nesztelenül lépdelnek; átölelve tartják egymást, a nő feje a férfi vállán nyugszik.

Bucsustak. Egy csók. Még egy. Még tíz, száz, mit tudom én, hány! Hogy nem fáradt ki az ajkuk?

Elváltak, ismét visszajöttek, újra csókolódtak. Azt hittem, soha sem lesz vége.

Mégis. És hallottam, mint elszuhanó szellőt, a bucsuszt is:

— Holnap ilyenkor, Jó? . . .

Tehát randevu. És holnap ilyenkor!

Mennyi szerelem és mennyi édes, boldog remény volt ebben a pár szóban. Hogy rezgett a hangjuk. Szinte látni lehetett a remegésüket, lázas izgalmukat. Nem is tudom, hogy váltak el.

*

Égő fővel jöttem haza.

Az utcán szerelmes párok jártak, — siettek haza, a puha fészekbe. A hold csalfán mosolygott alá most is és a csillagtábor híven asszisztált neki. A levegő forró volt és szinte kéjes mámort árasztott szét. A Maros hullámai csendesen susogtak. A korzóról ki-ki hazafelé igyekezett.

Hazajöttem én is.

De még késő éjjel is, mikor álmatlanul hevertem egyre a Baross-parkon járt az eszem és a fülemben egyre ott csengett az a pár szó, amely mindennél hivebben jellemzi az örök, soha nem szűnő, a föld minden rejtett zugába behatoló szerelem mindenhatóságát:

— Holnap ilyenkor, Jó? . . .

GYÖNGYVIRÁG.

A rendőrség kedvence.

Ki az, ki okkal, ok nélkül,

A haza mellett tüntető?

Ki az, kiről utóbb kistül,

Hogy egyebet is tüntet ő?

Ki az, ki rendületlen áll

És sikkasztókkal czimborál,

Mert így kívánja a morál?

A véletlen játéka folytán

Ő doktor T a k á t s Zoltán,

Hazafias ünnepség-rendező —

A rendőrség kedvence ő!

Ki pártfogolja T r a r i e u x t

S macskazenéni soh'se rest?

A honhazáért ki rajong

S ki szökteti meg S z e l e s t?

Ki az, ki mindenütt jelen,

Szerepel uton-utfelen

S az elcsont pénzből maga csen?

A véletlen játéka folytán,

Ő doktor T a k á t s Zoltán,

Hazafias ünnepség-rendező —

A rendőrség kedvence ő!

Ki védi C s o m b o r t lelkesen,

A csavából kihuzva őt?

Ki ül ma éjjel ugyanott,

Ahol azült egy hét előtt?

Utján derűtlen ki haladt,

Kit kedvel minden árnyalat,

Kit tartanak ma zár alatt?

A véletlen játéka folytán,

Ő doktor T a k á t s Zoltán,

Hazafias ünnepség-rendező —

A rendőrség kedvence ő!

ETIA.

HIREK.

Szeptember 1. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Orangyal ünnepe. — Protestáns naptár: Orangyal ünnepe. — Görög-keleti naptár (augusztus 30.): Sámuel. — A nap kél 5 óra 20 perczkor, nyugszik 6 óra 40 perczkor.

Szeptember 2. Hétfő. Róm. kath. naptár: Absolon. — Protestáns naptár: Absolon. — Görög-keleti naptár (augusztus 21.): Tádé apostol. — A nap kél 5 óra 21 perczkor, nyugszik 6 óra 38 perczkor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Költősej-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgáriskola, földszint.

— Szeptember elsejével új előfizetést nyitott a kiadó hivatal és ezzel egyidejűleg a még hátralékosokat is felkéri az előfizetési díj beküldésére, ne hogy a lap expedálásában fennakadás álljon be.

— A püspök ünnepe. D e s s e w f f y Sándor csanádi megyés püspök, ma ünnepli ötödik évfordulóját annak, hogy Kassán B u b i c s Zsigmond püspök csanádgyházmegyei püspökké szentelte fel. Ez alkalomból az összes temesvári templomokban nagymisét mondanak.

— A postafőnök szabadságon. P u r c z e l Béla br. kir. posta- és távirat felügyelő, az aradi kir. posta és távirat hivatal főnöke, ma kezdi meg négy hétre terjedő szabadságát, melyet családjával együtt Gasteinban tölt. A postafőnököt távollétében K r a u s z József helyettesíti.

— Huszonöt éves jubileum. Az arad-csanádi egyesült vasutak egyik érdemes felügyelője V a s Gusztáv forgalmi tönök, ma ünnepli vasuti szolgálatbalépésének huszonöt éves jubileumát. Vas. Gusztáv kezdetben az államvasutaknál volt alkalmazva, honnan a körösvölgyi vasut létesítésekor lépett ki. — Azóta a mi vizinálisunknál működik, hol kiváló szorgalma s képességei révén a felügyelő-ségre emelkedett. Mint hivatalnok maga a megtestesült pontosság, s amely mérvben teljesíti azt maga, ép oly mérvben kívánja meg azt alantasaitól. Jelenleg férfikoranak legszebb éveiben van, s így a jövőben még sokat várhatni tőle. Jubileumát természetével egyező csendben üli meg, amikor is számosan keresik őt meg jókivánataikkal.

— Az aradi villamos vasut. A Neumann-testvérek által tervezett villamos vasut közgazgatási bejárását tegnap tartották meg, az illetékes szakbizottsági tagok, a miniszter egy kiküldöttjének jelenlétében.

— Takács Zoltán felesége. A Berecz-féle 20,000 forintos sikkasztásban letartóztatott s beismerésben lévő Takács Zoltán 1892-ben a l i p p a i járásbírósnál volt aljegyző, ott megismerkedett egy f i a t a l a r a d i h ö l g y g y e l, egy igen előkelő vasuti tisztviselőnek leányával és azt rövid idő múlva elvette. Lip-páról áthelyeztette magát Zilahra, de ott oly hanyagul végezte dolgait, hogy a törvényszéki elnök ismételen volt kénytelen ellene fegyelmi eljárást indítani. Takács ez időben gyakran minden bejelentés nélkül hagyta el Zilahot és a fővárosban tartózkodott, honnan egy rövid táviratban értesítette az elnököt, hogy itt van. Ily eljárásnak az lett a következménye, hogy Takács Zoltánnal megértették, hogy hivatalát veszté, ha nem mond le önként róla és Takács csakugyan el is hagyta hivatalát. Az időben történt, hogy Takács Zoltán mindig azt hajto-gatta, hogy őt S z i l á g y i Dezső kergette ki az államszolgálatból. Az igaz pedig az volt, hogy Takács Zoltán nem tudott megférti annak a pénznek a birtokában, melyet a Berecz fiuktól kapott. Egy esztendő alatt háromszor is lenjárt Monakóban, feleségét elhanyagolta, úgy, hogy az alig két hónapi együttélés után benyújtotta a válópert, mely még most is folyik és melynek eredményét dr. Takácsné miskolczi rokonainál várja be.

— Szeptember elseje. Az év tizenkét hónapjának első napja egyenként mind-mind másokra van különös hatással. A január elseje a „boldog újévet” kívánóké, a negyedekezt kezdő hónapok elseje a háziuraké, a május és a november elseje a költőködöké, a szeptember elseje a kizárólag a diák-embereké. — Valamint az év első napja a politikai évet nyitja meg, úgy az iskolai év „január elseje” a szeptember hó első napja. Az arany szabadság ezzel a nappal letelik és a tanári szubordináció kiterjeszti karjait a diáksereg felé, hogy tíz hónapig ki se engedje alóla. A beiratások úgy a lyceumban, valamint a polgári fiú- és leányiskolában és a városi mindkét nembeli elemi iskoláknál már ma és holnap megkezdődnek. Pár nap múlva azután a „Veni Sancto”-k következnek, melyek véglegesen megnyitják a tíz hónapi új tanévet.

— A Baross-park kioszkja erősen épül, s a jövő hó végével már mindenestre készen lesz a kedves szórakozó hely, amely után a parkban üdülő közönség oly régen vágyakozott. A kioszkot azonban már csak a jövő esztendőben adják át a közhasználatnak. Ezzel együtt megemlítjük, hogy a fa- és fémipari szakiskola ma holnap készen lesz. Ennek ünnepélyes megnyitására Déniel Ernő miniszter és Vörös László államtitkár is megjelenik.

— Kerékpározók kirándulása. Az aradi kerékpár klub ma délután fél három órakor Keresztesre kirándulást rendez. Távolra oda és vissza 29,4 km. Gyülekezés d. u. 2 órakor a Baross parknál. Tagok által bevezetett vendégek sportszerű ruhában szívesen láttatnak. A menetparancsnokság.

— Áthelyezett pénztár. Az aradi kerületi betegsegélyező pénztár igazgatósága az arad csanádi egyesült vasutak palotájában birtokhelyiséget Augusztus hó 29-én templomutoza 14-ik számú házba helyezte át, mit a munkaadóknak és a pénztár tagjainak ez uton is tudomására hoz az igazgatóság.

— Az anyakönyvvezetők fizetése. Lugosról írja tudósítónk: Krassó-Szörénymegye tegnapi közgyűlésén számos község felebbezett az ellen, hogy az anyakönyvvezetőknek 35 új segédjegyzői állásrendszeresítenek, mert az újonnan szervezett állások az illető segédjegyzőknek okoznak kényelmetlenséget. A közgyűlés elutasította az apelláló községeket, mert a kormány által engedélyezett 25,000 frtból minden kiadást fődöz.

— Mezőőrök, mint vadőrök. A földművelésügyi min. kir. miniszter egy elvi jelentőségű Rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz. Ugyanis több helyről folyományokhoz az iránt, hogy a mezőrendőri törvény értelmében beállított mezőőrök egyszersmind a vadak őrzésével is megbízhatóak legyenek. A miniszter ezt most megengedte, de kikötötte, hogy a mezőőröknek a vadak őrzéséért fizetett díja abba az alapba vagy pénztárba fizetendő, amelyből a mezőőrök fizetését illeti. A miniszternek ez a határozata nagy jelentőségű, a sok helyt rohamosan pusztuló vadállományunkra nézve.

— Tűz Szepes-Váralján. Szepes-Váralján szerdán a délutáni órákban tűz ütött ki, amely erős szél következtében gyorsan terjedt és a hozzá tartozó melléképületeket, pajtákat, istállókat elemészttette. A gyors segélynek csakhamar sikerült a tüzet lokalizálni, ami nagy szerencse volt, mert az erős szél, amely már egész héten dühöngött a vidéken, nagyobb kárt okozhatott volna. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— Fényes tűzijáték lesz ma este a városligetben, belépti díj mellett. Délután a szentannai gyermekzenekar rendez hangversenyt, válogatott műsorról.

— Tanfolyam. Schreyer Harry és Jakab tanár úrak f. évi szeptember 2-án kezdik meg a tanítást zongora és műténken. Tanfolyam a házban. Külön tanfolyamot nyitnak azoknak, kik az államvizsgálatot mint zongora-tanítók vagy tanítónők letenni óhajtják.

— Iskolakönyvek bekötése csinos kiállításban és olcsó árban eszközöltetik az Aradi nyomdarságnak a könyv-

kötészetében Arad Csanádi-palota Józseffőherceg-ut 22.

— Élet-halálharcz a rablóval. Ipolypásztó községből írják: Mészáros Kálmán körjegyzőnek, mialatt hivatalos körútján távol volt, feleségéhez beállított egy gyanús külsejű férfit pénzt követelt. Az asszony elutasította a rablót, mire az idegessé vált és a rablót elűzte. A rabló két karját s teljes erejéből elkezdett segítségért kiáltani, mialatt végső erőfeszítéssel küzdött a rabló ellen, aki késével a nyakát is megsebezte. A legváltóságosabb pillanatban rátették be a kapun a jegyzőné segítségére siető emberek, mire a vakmerő támadó kerekelt oldott és elmenekült. A nő a nagy erőfeszítés meg a kiállott izgalom következtében össze-rogyott s férje, a kit táviratilag hívtak haza, ágyban fekve, súlyos betegten talált. Az elmenekült merénylő kézkerítésére a csendőrség több csapatát mozgósították.

— A furfangos diák. Evasz János marosi református direktornak izgalmas éjszákát okozott a diák fia az új iskolai év küszöbén. A fiú, nem igen hajtott az apai jótanácsokra s az idén is temérdek ezekundával hagyta ott a muzzsák hajlékát. Az elkeseredett apát a kizárólag az iskolai élettel kapcsolatban akarta adni, a hol fejtörés nélkül is lehet boldogulni. Ez ellen a diákgyerek tiltakozott s azzal fenyegetőzött, hogy elpusztítja magát. A múlt éjjel tényleg eldördült egy lövés a direktor házában, a ki nem hitt a fenyegetések színtiségében s nemsokára rá megtalálták a diákot a földön, a mint véresen, mozdulatlanul feküdt. Sirva szaladtak orvosért, a ki megvizsgálta a fiút s morolyogva jelentette ki, hogy nincs komolyabb baj, csak a bőrt lötte át a hasán, miután előbb bakkázzal kinyújtotta, hogy a golyó nemesebb részeket ne érintessen. A diák erre töpredelemmel vallomást tett. Megígérte apjának, hogy jövő évben első eminens lesz.

— Rohan Ernő herceg temetése Grácban tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe. Jelen volt a majorátus tulajdonosa, Rohan Alan herceg is. Temetés után fölbontották a végrendeletet, melyből kitűnt, hogy Rohan herceg, körülbelül 186,000 frtnyi vagyont Rocaoll kapitányra hagyta. Neki hagyta az eggenbergi birtokot is, melyet nemrég a kapitánytól vett meg. Vaisz feldkíroheni földbirtokosnak, ki őt a tébolydából, melyben öt évig tartották, kiszabadította, 500 frtot hagyott.

— Milán megint pumpol. Az Estafette írja, hogy Milán exkirály egy új kölcsön megkötése előtt áll. „Mindig ugyanaz, — ugymond a lap — azt kell hinnünk, hogy a baccarat rosszul jövedelmezett az utolsó időkben!” Az új kölcsön biztosítékát az a 360,000 frank évradé képezné, a melyet a szerb szkupstina az utolsó időkben Milánnak megszavazott. A szerb pénzügyminiszter tehát helyesen fog cselekedni, ha az exkirály apanázsájának felémeltetéséről gondoskodik, különben Szerbia ismét rázkódtatásoknak néz elébe.

— Regény a megfigyelő osztályban. Sajátosságos és valóban parját ritkító szöketési eset foglalkoztatja mostanában a grózi társaságot. Körülbelül három hónap előtt meg akarta magát mérgezni egy odaváló vendégében egy fiatal diák, de megakadályozták és kórházba vitték. Minthogy elmebaj tünetei látszottak rajta, a megfigyelő osztályba helyezték. A fiatal orvosnövendék ott találkozott egy grózi divatárussal, a kit szintén elmebaj miatt vittek oda. Ez csakhamar megszerette a fiatal embert és bemutatata a feleségének, a ki gyakran meglátogatta. Az asszonynak szintén tetszett a fiatal ember; erre mutatott az, hogy a nő gyakran intézett leveleket hozzá, a melyekben arra kérte, hogy vigasztalja a férjét. A levélváltás egyre sürűbbé vált, mind addig, míg az orvosnövendék el nem hagyta az intézetet. Mialatt a férj a megfigyelő osztályban maradt, az asszony, a kinek nagy gyermekei vannak már, megszökött az orvosnövendékkal, magával vivén az összes készpénzt az üzlet pénztárából, de magával vitte a legöregebb leányt is. Hogy hova szöktek, mindeddig nem tudják.

— A kolera terjedése. Mint a lengyel lapok írják, a kolera egész Volhyniában aggasz-

tóan terjed. Zaniov és Wilna községek lakosai félelmükben az erdőbe menekültek. A kremenetzi kerület több falujában majd minden lakos megbetegedett kolerában. A halottakat minden egyházi szertartás nélkül tömegesen temetik el a külön e célra berendezett koleratemetőkben. A lakosság között a pánik napról-napra növekedik. A templomokat valósággal ostromolják, a könyörgő körmeneteknek se vége, se hossza. A betegség legnagyobb mértékben Semenovban pusztít. A halál a legtöbb esetben olyan hamar bekövetkezik, hogy az orvosrendesen már későn érkezik.

— Nyolczvan szerb katonaszökevény Zimonyban. Zimonyból írják, hogy tömegesen lepék meg a várost az idén besorozott szerb ujonczok és tényleges állományból megszökött katonák, kik valamennyien a mostani háborús idők előjeleitől ijedtek meg és hagyták el gyávan saját hazájukat. A Zimony városi hatóságának különösen az tünik fel gyanusnak, hogy valamennyien hónapos és éves lakásokat vettek fel a városban és költöznek birtokában van valamennyi szökevény, hozzátartozóik pedig egész nyíltan keresik fel különösen Belgrádból, a nélkül, hogy a szerb kormány intézkedne. Ezen feltűnő sok katonai közvény intezkedne. Katonai állomásparancsnoknak is feltűnt, ki sürgős jelentést tett a bécsi hadügyminiszteriumnak.

— Emberölés leányok segítségével. A Roznyótól mintegy félóránnyira eső Jólész faluban a napokban nagy táncmulatság volt, a melyen a szomszédos Hosszurét ifjúsága is résztvett. A vendégek — mint írják — nemsokára kiszorítani igyekeztek a jólésieket, mire ezek kövekkel és botokkal megtámadták a hosszurétieket, a kik erre abban hagyták a táncot és ellenük fordultak. A harc csak akkor szűnt meg rémíleg, mikor egy Gretzmacher István nevű legény holtan esett össze. A véres verekedésnek a csendőrség közbelépése vetett véget, mely őt leányt, a kik legjobban ütötték a balva maradt legényt, elfogott és bekiéste a község házára. Utközben dicsekedve mondogatták a kísérőknek:

— Most legalább leányok is tölnek egyszer verekedésért.

— Tisza Kálmán jubileuma. Váratlan és egyszerűségében is megható ünneplés színhelye volt csütörtökön a nagyszalontai gymnázium nagyterme. A nagyszalontai ev. ref. egyházmegye tartotta ott nyári közgyűlését és annak elnöke: Széll Kálmán esperes megnitő társát Tisza Kálmánt, aki immár negyven év óta tölti be hűségesen a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye gondnoki tisztét. Váratlan s nem előkészített volt a megemlékezés és szívből jövő őszinte volt mindamag eljenzés, amely a beszéd nyomán fakadt s amelylyel a jelen voltak hálájukat és elismerésüket kívánták kifejezni Tisza Kálmán előtt azért, hogy az egyházmegye ügyeit, mint annak gondnoka negyven esztendőn keresztül mindenkor szíven viselte és az ez állással reá rótt kötelességeket még akkor is, midőn ezenkívül ép a legváltóságosabb napokban az egész ország sorsa és kormányzata reá volt bízva — hiven teljesítette. Tisza Kálmánt kellemesen lepte meg ez őszinte üdvözlés, melyre így válaszolt: „Nagytiszeletű egyházmegyei közgyűlés! Meghatva Nagytiszeletű urnak nem várt és tulszerénység nélkül mondhatom, — nem is érdemelt üdvözlő beszéde által, viszonzásul én is fölhasználom az alkalmat arra, hogy kifejezzem köszönetemet a nagytiszeletű egyházmegye közönye oly időben, ifjú koromban s amikor más tér nem nyílt a hazát szolgálni, gondnokká választván, megadta a módot és alkalmat arra, hogy hazám és egyházamat szolgálhassam.”

— Macskák, mint a differitisz terjesztői. Baranyavarmegyében — mint írják — több községben a differitisz járványosul terjedt fel. Az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy a járvány terjesztéséhez a macskák is hozzájárulnak. A lesóványodott és köhécselő macskák különösen oly házaknál tünnek fel, hol a gyermekek differitiszben feküdtek. Közlebről megvizsgálva, orrhártyájukról bűzös genyvála-

dék folyt le. Miután a gyermekek most nem járnak iskolába, minden jel arra mutat, hogy a macskák a ragály közvetlen terjesztői. Ezt különben már sok helyen észlelték s a kutyákra is kétségtelenül be van bizonyítva, hogy az Echinococcus terjesztették. Ujabbban a difteritisz Szalántán lépett fel nagyobb mérvben.

— **Tolsztoi-kolónia.** Míg a chaviesi kolónia, a mely Tolsztoi eszméi szerint volt szervezve, szomorú véget ért, addig ugyanabban az időben hasonló egyesület alakult Krinitz orosz faluban Novorosysk közelében. A kolónia most már teljesen megszervezték a „Kavkas” című lap a legkedvezőbb módon írja le. Az emberek kis házakban laknak, a melyek szép, árnyas kertek között vannak. Együttesen étkeznek és minden birtokuk közös. Lakásaikért nem fizetnek semmit és ingyen kapják az élelmiszereket is. Mind-egyik kötelezve van arra, hogy tehetségéhez képest dolgozni fog. Nagy raktárt építettek, a miből mindenki azt viszi el, a mire szüksége van. A nevezett lap konstatálja, hogy a kolónia példája jó hatást gyakorolt a szomszéd falvakra, hogy a földmívelés nagyobb eredményekre vezet és a falusi lakosság erkölcsisége javul. Csak az a baj, hogy közös éttermükben egy zongorát helyeztek el és miután a „Kreuzer-sonáta” szerzője a zenét a szerelem közvetítőjének mondta, úgy a kolonisták nem követelik szószerint a mester elveit.

— **Nazarénus tartalékosok.** A szegedi ötödik honvéd gyalogezredhez, most vonultak be 35 napi szolgálatra a tartalékosok. Az ezred részt vesz az ideai királygyakorlatokon s a bevonulás után azonnal az éles golyóval való tábortól czéllövészethez látják. A sok tartalékos között azonban akadt két nazarénus, a kiket nem lehetett rávenni, hogy a kezükbe fogják a fegyvert. Olovháry százados hiába figyelmeztette őket, hivatkozva a büntetésre, a két családos rezervista hajthatatlan maradt. Mondták nekik, hogy legutóbb két ilyen nazarénus tizenkét évi sánccsöveget kapott.

— Nem bánjuk, fegyvert nem szabad fogni, — mondták, mert az ember legyen olyan, mint az Isten báránya.

S mikor tudatták velük, hogy börtönbe kerülnek, elbucsztak feleségeiktől:

— Isten veletek, minket eltemetnek már elevenen az igazságért.

Megpróbálták azután rájuk kötözni a fűszerelést. A két ember ekkor kitárta karjait és mozdulatlanul maradtak, mint a csövek.

A századparancsnok egyelőre tíz napi szigorított fogságot rótt a két emberre, a kik vakon rohannak a veszedelembé.

— **Bismarck levele.** Bismarck herceg Wyl W. írónak, a „Kampf mit dem Drachen” című röpirat szerzőjének állítólag a következő levelet küldötte:

„Igen tisztelt uram! Fogadja szíves köszönetemet röpiratának átküldéséért, a mely nekem nagy mulatságot szerzett. Cavalotti edzett harcos és minden németnek, a ki az igazságot szereti és a hazugságot gyűlöli, el kellene olvasnia ezt a könyvecskét. Crispi, öreg barátom, mint látom, nagy szorultságban van. A napokban sokat gondolkoztam azon, mi fáj jobban: Cavalotti korbácsütése-e, vagy az arcfájdalmak. Bizalmasan megvallom, hogy arozitájdalmaimnak előnyt adok. Híve Bismarck.”

Itt megemlítjük, hogy Berlinből megczáfolják azt a hírt, hogy Bismarck Gasteinba megy. A hírt oda igazítják, hogy Herbert és Vilmos grófok keresik fel a fürdőhelyet, nem pedig Bismarck herceget.

— **Egy orosz nábob.** A Figaró a czáfolat daczára ragaszkodik állításához, hogy a czár engedélyével Hohenlohe herceg német birodalmi kancellár továbbra is tulajdonában tarthatja orosz uradalmait, így a Vilna határában levő Verkit is. Az eset elég érdekes és bő adatot nyújtana regényre. Hohenlohe-Schillingsfürst hercegné, a birodalmi kancellár neje, Sayn-Wittgenstein-Berleburg szül. Bariatinszky hercegné leánya és mint ilyen egy dús gazdag lengyel család ivadéka. Fivére Sayn-Wittgenstein-Berleburg orosz herceg III. Sándor czár hadsegédje és orosz tábornok volt és tőle örökölte a verkii uradalmat és még sok más ingatlant. Hiszen a herceg vagyona negyvenöt millió koronánál többet ért. A herceg szerette a francziákat és negyven esztendőig lakott francia földön. Egy szép napon nagyon megtetszett neki az elorni part és a bresti kikötő, de egy párisi

szinésznel együtt, akit ott meglátott. Leon Róza megvette a herceg szívét és Wittgenstein Péter elhatározta, hogy fölcsap francia birtokosnak. Megvette a kerléoni kastélyt a kerléoni állomás közelében Landerneau és Brest között.

Nagyon megszerette a szép breton nőt, aki azelőtt cselédlány volt. Az orosz udvar nem engedte meg a mezallianszot és azért morgantikus házasságot kötött Léon Rózával — hetven cselédje jelenlétében. A menyasszony a Portesaint-Martin színházban játszott volt a „Világ hét csodája” című darabban.

— A nyolczadik csoda, — szölt a herceg, — a te bretagnei kastélyod lesz.

És a nászéjt követő reggelen letette a kerléoni új kastély alapkövét és egyúttal megkezdtek a remek park rendezését. Wittgenstein herceg az egész vidék jóltevője lett és a „jó orosz hercegné” segített neki ebben. Léon Róza azonban 1886. aug. 28-án meghalt Emsben. Péter herceg szinte beleőrült fájdalmába. Fehér selyembe öltöztette a halottat, úgy temettette el a kerléoni parkban. 1893. aug. 18-ika óta a relecqui temetőben nyugszik, a kápolnában, amelyet Hohenlohe hercegné emeltetett. A herceg, aki isten előtt az elhunyt férje volt, nem hagyta el többé Kerynlient. Ha asztalhoz ült, két teríték volt az asztalon, és a boldogult számára bokrétát tettek a terítékhez. Nem sokáig birta ki; egyszer, amint asztalhoz ült és a virágokat nézte, 1887. aug. 20-án, tehát épen egy évvel Róza halála után, meghalt.

Sayn-Wittgenstein-Berleburg Péter Dominik Lajos Firenzében született 1831-ben. Örököse nem volt más, csak a néje, Hohenlohe-Schillingsfürst hercegné. A birodalmi kancellár neje, a páratlan szépségű kerléoni birtokon kívül Oroszországban, nevezetesen Orosz-Lengyelországban 1.500 ezer hektárnál többet örökölt. Az orosz czár volt hadsegédjének hagyatékát azonban nem volt könnyű megkapni, és még férje előkelő állása sem segített rajta. Az 1887-iki ukáz szerint idegenek nem birhatnak ingatlanul a czár birodalmában és III. Sándor nem akart szelidíteni a rendelkezésen. Hohenlohe hercegné kénytelen volt potom áron elkotyavetyélni a szép földeket. A czár azt sem akarta megengedni, hogy Elzasz és Lotharingia helytartója az egyik fiát naturalizáltassa Oroszországban; a szülő nagylelkűsége kárba veszett. A czár csak annyit tett meg, hogy egy évvel kitolta az ügyek rendezésére adott határidőt. Ez az idő már 1894. jan. 1-én teit le és Hohenlohe hercegné 30-40 százaléknyi veszteséggel adta el birtokait. Még mindig maradt neki 300,000 hektárja, köztük a verkii birtok, ennek még nem akadt vevője, de Miklós czár szelidebb az atyjánál és nem sürgeti még az eladást.

A francia birtokokon is tuladtak nagyrészt még pedig szintén nagy „vesztéssel”. A népszerű Wittgenstein herceg örököse, a breton nép számára nem marad más csak egy gonosz bajor, az elzászi-lotharingai irlgalmatlan germanizális főembere. Ott nem érezhették magukat jól Hohenlohek és azért eladták Kerleont. Két millió frankba került a kastély és eladták 210,000 frankért. De azért Hohenloheknek még vannak birtokaik Franciaországban és a hercegné sűrűn utazik Párisba és Kerjuliebe. A herceg nem utazik az Elorn völgyébe; visszatartja a császár a Spree partján. A Figaró szerint azonban majd odautazik ő is, ha mint sérthetetleneknek hitt elődei, elhagyja majd a wilhelm-strassei palotát.

— **Hamis fogak.** Mulatságos eset történt Berstegadenben néhány nap eiótt. Egy fiatal fogorvos lakik ott, a kinek gyönyörű szép, fiatal felesége nagy hosományt vitt a házhoz. A fiatal pár boldogan élt, a tarsaság nagyon kedvelte őket s a nőnek általában sok bámuloja akadt. Ezt egy már kissé élteesebb urihölgy megirigyelte és mindenfelé elhíresztelte, hogy az orvosnak hamis fogai vannak. Mikor a szép asszony ezt megtudta, roppant módon felháborodott és követelte a férjétől, hogy a hírt erőlyesen demantálja, a mit ez meg is ígért.

Másnap este ismét társaságban voltak, a melyben a „rágalmazó” urihölgy is jelen volt. Az általános jó kedvet mi sem zavarta meg, csak az orvosné volt egy kissé sápadt. Ekkor az illető urihölgy gunyosan kérdé:

— Miért olyan sápadt? Talán fáj a foga?

— Az nem lehet — felelé a férj — gondoskodtam arról, hogy a feleségemnek soha se fájjon a foga, hisz én készítettem a fogait. Feleségemnek a fogai hamisak.

— Lehetetlen — felelék gunyosan a hölgyek.

— Hamisak, ha mondom — erősíté a férj.

— de hogy milyen kitűnők, mutatja az, hogy a feleségem minden mogyorót a fogaival össze tud törni.

Ezzel a férj néhány mogyorót adott a neje-nek s a hölgy egymásután ropogtatta föl azokat a jelenlevők nagy bámulatára. Ekkor odaadott egy mogyorót annak a nőnek, a ki e hírt költötte.

— Nem kísértené meg ő nagysága is? — kérdé.

A kért hölgy halálsápadttá lett és mert ő volt az, a ki hamis fogakat viselt, felugrott és kirohant a szobából. Még asznap el is utazott Salzburgba és nem is tér Berstegadenbe vissza.

— **Provokált bárónő.** Nem mindennapi eset történt a napokban a fővárosban. Hét fiatalember elégtételt kért Egloffstein Amália bárónőtől, a ki az „Erzsébet királyné otthon” egyesület népünnepélyén közreműködött egyik hölgynek a számadásait kifogásolta. A maga nemében páratlan história előzményei a következők: A szent-Istvánnapi népünnepélyen a pezsgős sátorban a többi között egy Erdélyi Mariska nevű hölgy is árult, a ki állítólag az ismerőseinek kedvezményes árban adta a pezsgőt. Mikor pedig tegnap az anyja felment a bárónő lakására, néhány üveg pezsgőről se-hogy sem tudott elszámolni a mi felett a bárónő rosszalását fejezte ki. Erdélyiné erre meglehetősen udvariatlan választ adott, mire Egloffstein bárónő szó nélkül hátat fordított a látogatónak és a másik szobába ment. Ez a nem várt fordulat annyira felizgatta Erdélyinét, hogy eltávozott és panaszkodva mesélte el ismerőseinek a rajta esett sérelmet. Minthogy pedig lovagias fiatal emberek mindig voltak és vannak a világon, csakhamar összeverődött egy hét tagból álló csapat és felkeresték a bárónőt, a kihez a következő tartalmu névjegyet küldték be:

„Erdélyiné ő nagyságán ejtett sértésekért elégtételt követelünk.”

A harcias felhívás alá a következő nevek voltak írva: Dück József, Baróti Ernő, Kardos Zoltán, Nagy Károly, Nagy Tihamér, Bánhegyi Károly és Bárándy Bódog. A bárónő kissé csodálkozott ezeken a sorokon és engedélyt adott a héttagu segédcsoportnak, hogy személyesen is előadják a „felükön” ejtett sérelmeket, a mi meg is történt. A deputáció azonban fényes elégtételt akarván szerezni, a bárónő egyszerűen megtagadta a „fegyveres” elégtételt és kijelentette, hogy nem bocsátkozik tárgyalásba velük. A küldöttség erre dühösen kifakadt és fenyegetőzött, hogy miután felük „vére” bosszuért kiált fel az égre, ők addig nem nyugosznak, míg a bárónő elégtételt nem ad. Ajánlottak is, hogy máskor tessék tiszteletüket, mire a provokált bárónő így szölt:

— Ne fáradjanak, mert rendőrt hivatok. Különbben magamat ajánlom.

A deputáció erre távozott. Mindenesetre kissé furcsa, hogy fiatal emberek egy nőtlíly módon kérnek elégtételt.

TANÜGY.

Iskolal értesítés.

— Beiratás a kereskedelmi akadémiába. —

Az Aradvárosi Kereskedelmi Akadémián a javító vizsgálatok augusztus hó 31-én délelőtt 8 órától és délután 3 órától kezdve tartatnak.

E vizsgálatokon az érdekelt szülőknek, vagy azok megbízottjainak jelen kell lenniök.

A növendékek szabályszerű fölvétele — tekintet nélkül a vasárnapra — szeptember hó három első napján történik. Később jelentkezők csak is a felügyelő-bizottság elnökének, Arad sz. kir. város polgármesterének engedélyével vehetők fel.

Fölvétetnek az alsó osztályba oly növendékek, kik a gymnasium, polgári vagy reáliskola negyedik osztályát sikerrel végezték.

Az először jelentkezők, kiket szülőjük vagy azok megbízottja köteles fölvételni, három okmányt tartoznak az igazgatónál bemutatni

és pedig: 1. a legutóbbi iskolai bizonyítványt, 2. a születési bizonyítványt (keresztlevelet), 3. a másodszori beoltásról szóló bizonyítványt.

Az intézet kötelékébe már korábban is tartozott növendékek egyedül is jelentkezhetnek s csak a legutóbbi iskolai bizonyítványt mutatják be.

A félével alkalmával minden növendék az ifjusági könyvtárra 2 frtot, az ifjuságsegítő egyesület javára 1 frtot fizet, az először belépők 4 frt beiratási díjat is.

A félévenként előre fizetendő tandíj az alsó osztályban 60 frt, a középsőben 80 frt, a felsőben 100 frt. Szegényebb sorsúak a tandíjat előleges havi részletekben is fizethetik s kellő bizonyítvány alapján annak mérsékléseért is folyamodhatnak. Az ez iránti kérvények, valamint az alapítványi szabadszabályok érvényességét biztosító okmányok az aradvárosi kereskedelmi akadémia felügyelő bizottságához csatolva az intézeti igazgatónál legkésőbb szeptember hó 3-án nyújtandók be.

Az akadémiai internátust igénybe nem vevő vidéki tanulók könnyebb elhelyezése céljából felhivatnak a vállalkozó családok, hogy lakásukat és az ellátási feltételeket írásban vagy személyesen még a beiratások előtt alulírottán bejelentésük.

Arad, 1895. augusztus hó 15-én.

ABRAI LAJOS,
igazgató.

Iskolai értesítés.

— A beiratások. —

Arad szab. kir. város összes községi polgári fiú, polgári leány, elemi fiú és leányiskolák osztályaiban, valamint a női ipariskola és a városi községi siketnéma iskolában a rendes tanulók szabályszerű felvétele az 1895—96-ik iskolai évre az iskolaszék határozata alapján a folyó évi szeptember hó 2, 3 és 4-ik napján az illető iskolákban eszközöltetik, ugyanazon napok délutánjain pedig a felvételi és javító, valamint a magánvizsgálatok tartatnak meg.

Az egész évi tandíj az elemi fiú és leány iskolák I., II., III., IV., V. és VI.-ik osztályában a helybeliekért 6 frt, a vidékiekért 12 frt, a polgári fiú és polgári leányiskola összes osztályában a helybeliekért 12 frt, a vidékiekért 24 frt, végül a siketnéma iskolában a helybeliekért 20 frt, a vidékiekért 40 frt, mely összegnek fele a beiratáskor, a másik fele pedig az iskolai év második szakában, február hó első napjaiban fizetendő. A női ipariskolában a tandíj havonként 3 frt, mely minden hónapban havonként lefizetendő.

A tandíjon kívül fizetendő nyungdíj hozzájárulási díj címen 15 kr., továbbá az elemi iskolákban könyv és szertárdíjban 20 kr., értesítő díjban 80 kr., a siketnéma iskolában a könyvtárdíj 50 kr., a polgári iskolában a könyvtárdíj 50 kr., az értesítődíj 50 kr.

Azon helybeli szegénysorsú szülők, kik gyermekeik vagy gyámoltjaik részére tandíjmérséklést vagy elengedést nyerni óhajtanak, felhivatnak, hogy ennek kinyerhetése végett a folyó évi augusztus hó 26-tól 31-ig bejáról a belváros kapitányi hivatalánál, a Poltura, Séga és Gáj külvárosokban lakók pedig a gáji alkapitányi hivatalnál jelentkezzenek.

Végül a szülők figyelme felhivatik még arra, hogy az aradvárosi női ipariskolában (Hassinger-utcai leányiskola épület) a kézimunkából privat tanfolyam tartatik, melyen a polgári leányiskola osztályaiba járó leány növendékek minden szerdán és szombaton délután 50 kr. havi díj mellett részt vehetnek s ott a kellő oktatásban részesülhetnek.

Arad, 1895. évi augusztus hó.

SALAOZ GYULA a. k.,
kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

(—) Iskolai értesítés. Az aradvárosi kereskedő tanoncziskola osztályaiban a tanonczok szabályszerű felvétele f. évi szeptember hó 2-ik napjától egész 7-ikéig bezárólag, mindennap délután 2—4 óráig a polgári fiúiskola irodai helységében fog eszközöltetni, minél fogva a t. kereskedő főnök urak felhivatnak, hogy tanonczokat a fent megjelölt napokon annál is inkább beirassák, mivel f. hó 9-én a rendes iskolai előadások kezdetüket vessik. Az évi tandíj 6 frt, mely a beiratáskor egyszerre lefizetendő. Aradon, 1895. évi augusztus hó 31. Az iskola igazgatósága.

(—) Felhívás. Az arad szab. kir. városi alsófokú ipariskolában (tanoncziskola) a jövő tanévre való beiratások szeptember 1-én és 8-ikán (vasárnap) délelőtt 8—11 óráig, 2-án (hétfőn) 3-án (kedden) és 5-én (szerdán) délután 5—7 óráig eszközöltetnek a templom utcai iskolaépület földszinti termében. A tanonczok a beiratásnál az előző évi iskolai bizonyítvánnyal, újon felvett tanonczok az ipar-testület által kiadandó felvételi igazolvánnyal kell, hogy megjelenjenek. A beiratásnál minden tanoncz 1 frt 10 krt fizet tandíj fejében, azonfelül 1 frtot, melyből könyvek és írószerek fognak minden tanuló számára beszereztetni. A 2 frt 10 kr. lefizetése nélkül senki sem iratik be. Felhivatnak a tanoncztartó iparos mesterek, hogy tekintettel az 1884. XVII. t. cz. 62. §-a, illetve 157. §. a) pontjára, tanonczokat a mondott időben okvetlenül beirassák, mert az oktatás szept. 15-ikén kezdetét veszi s az ezen ideig be nem irt tanonczok mesterei ellen a törvényes eljárás foganatba fog vétetni. Arad, 1895. augusztus 26-ikán. Arad szab. kir. város ipariskolai bizottsága.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) A Kölcsey Dalkör szerdán szeptember 4-én tartja a nyári szünet után első próbáját. Az egylet elnöksége ezuton is felhívja azok figyelmét, kik az egyesületbe belépni óhajtanak, sziveskedjenek szerdán este 8 órakor az egyesület helyiségében (Kereskedelmi Akadémia) jelentkezni. Az ezredéves kiállítás alkalmával országos dalárösszejevetel lesz, melyen az aradi Kölcsey dalkör is részt vesz. A dalkör most fogja betanulni az előadandó darabokat és remélhetőleg kellő szorgalom után szép sikerre számíthat.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

Színészet Battonyán.

— Saját tudósítónktól. —

A szép Erdély egyik elhagyatott zugából a napokban vonult át Aradon a Székelyföldről ide szivárgott biztos hír szerint nem a legjobb emlékeket ott hagyó színigazgató; Fűredi Károly: társulatával, ki tanyáját a szomszéd Battonyán ütötte fel rövid időre.

A társulat, valamint az igazgató maga, egy-két jelesebb tagot kivéve, nagyon keveset ígérőnek mutatkozott, az az hogy az igazgató nagyon is sokat ígért a battonyai műpártoló közönségnek. — de annál kevesebbet nyújtott az első bemutatkozó előadásánál, a mely a kalommal színre került a „Cziterás” Konti szép zenéjű operettje.

A tizenötöd rangú művészek közül, kik minden erejükkel rontottak neki szerepeiknek, feltűnően kivált Gy. Mészáros Kornélia igen szép hangú primadonna Rozetta szerepében, továbbá a jó hirnévnek örvendő tenorista Perényi József Rikárdó szerepében, azonban a mit e két szereplő épített, azt a többiek elrontották úgy annyira, hogy az előadás teljesen élvezhetlenné vált. Ezen megborongató sikerhez nagyban hozzájárult a társulat két komikus Ferenozy Frigyes és Szébenyi Antal is, kik a két titkos rendőr szerepét (Gol és Pól) kreálták. Az elsőben a „Dummer Augustus”-ra a másodikban pedig „Sanyaró Vendel”-re lehetett ismerni.

Valóban nagyon sajnálatos dolog, hogy a jó vidéki kisebb városokat is, mint Battonya, olyan igazgatók szerencsésítetik a kik csak kölcsönöket tudnak kérni, folytonos erőszakoskodással ostromolva a jóhiszemű színházi publikumot; de a művészetből még egy porszemnyit sem tudnak nyújtani.

Nagyon üdvös volna a magyar színészetre, ha a színészegyesület kormánytanácsosa végre jobban megválogatná azon embereket, kiknek konzessiót véleményez és a kik előzetesen a Cromonképek festésével foglalkoztak.

Fűredy Károly társulata tudomásunk szerint október elején vonul be testületével téli állomására, Zombor-Bajára, Zombor nagy bajára!

PIPL.

* Farkas Ferencz, a jónévű aradi poéta, „Sztürke távlat” czim alatt kiadja újabb verseit, amelyre az alábbi előfizetést bocsátotta ki:

Újabb költeményeimre, melyek „Sztürke távlat” czim alatt kerülnek sajtó alá, elő-

fizetést nyitok. A könyv folyó évi november havában jelenik meg. Azon jóindulat és rokonszenven, melylyel a sajtó és a közönség 1888. évben megjelent költeménygyűjteményemet fogadta, remélnem engedik, hogy a „Sztürke távlat” is szíves fogadtatásban fog részesülni. A könyv előfizetési ára: füzve 1 frt 20 kr., diszkótésben 2 frt. Bolti ára magasabb lesz. Kérem tisztelt győjtőmet, sziveskedjenek az aláírási ívet és előfizetési pénzeket hozzám (Arad, Aulich-utca 15 sz.) f. évi október hó 15-ig beküldeni, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt tájékozást nyerhessenek. A könyv egyenesen nálam is megrendelhető. Gyűjtőimnek 10 gyűjtött aláírás után a szokásos tiszteletpéldány jár. Aradon, 1895. szeptember 1. Farkas Ferencz.

* „Magyar Szalon”, amelynek immár a harmadik számát állította össze Kabos Ede, az új szerkesztő, mind gazdagabb tartalmu és változatosabb lesz. A most megjelent szeptemberi füzetben egész sereg író áll elő jó dolgokkal. Irt bele ifj. Abrányi Kornél, Heltai Jenő, Gerő Ödön, Abrányi Emil, Balogh Pál, Kóbor Tamás, Zempléni Árpád, Tábori Róbert és még egy egész gárda. A képközül különösen érdekesek a Róna József szobrai feltüntetők. Megtaláljuk a tüzetben Káldy Gyulának, az operaház új igazgatójának az arczképét is, Stambulov özvegyének, valamint a bolgár fejlődési párnak arczképével együtt. A „Hónapról-hónapra” czimű rovat ezuttal is élénk és érdekes, ami az új szerkesztő nagy ügybuzgalmát és talentumát bizonyítja. Egy füzet ára 85 kr.

* Egy darab világtörténet az, a mi élénk tárul, mikor a „Röptében a nagyvilág körül” czimű díszmű 11-ik füzetét felnyitjuk, melynek első képe a Louvre épületét mutatja be, a francia királyok évszázados székhelyét. Ezt követi a londoni Trafalgar square Nelson admirális főszegecs szobrával; a dublini vámpalota, mely egyike a legimpozánsabb középkorú épületeknek, majd a német birodalmi kancellár palotája. A következő kép a krakkói Mária templom remek oltárát mutatja be, melyet a nápolyi öbölnek és a velencei piazzettának fényképei követnek. Most Palermonak remek látkepe tárul elénk a Monte Pellegrinóval, míg szemközt Madrid egyik szép közterében gyönyörködhetünk. A következő fénykép Oportot, Portugália e regényes fekvést városát mutatja be. Utána az orosz czárok rezidenciája, a híres téli palota és az athenai Parthenon romjainak fényképe következik s a sorozatot a Cap Spartel Tangerben, Betlehem látkepe Palestinában, a Bunkerhilli (Massachusetts) 67 méter magas emlékoszlop és Atlantic City tengerpartja a maga nyüzsgő életjével fejezi be. Mindegyik kép egy darab élet, mely mintegy megeleveníti szemünk előtt az ősmert és ősmertelen tájakat. Es a füzet is, mint a többi, vidékre küldve 85 kr-ért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre (16 füzet) 5 frt 60 krral; 8 füzetre 2 frt 80 krral; 4 füzetre 1 frt 40 krral.

TÁVIRATOK.

Károlyi Gábor gróf. †

Budapest, aug. 31. (Saj. tud. táv.) Károlyi Gábor gróf a liberális szélsőbal tagja, a szellemességéről és bátor szókimondásáról híres képviselő, ma hosszas szenvedés után meghalt 54 éves korában. Az elhunyt főúr köztiszteletnek és igen nagy népszerűségnek örvendett, amit egész életében bőven kiérdemelt. A nagy közönség előtt a rokonszenvet már azzal is kiérdemelte, hogy egy szegény színésznőt vett el feleségül (aki most néhány éve halt meg) tudva, hogy atyja a büszke György gróf okvetlenül kitagadja. Ez meg is történt, és Károlyi, akire roppant vagyon nézett, egész életén át csak nagyon kis járadékból élt. Halálát reumatikus bajából támadt szívszélhűdés okozta, mely váratlanul egyetlen rohammal megölte az éjjel. Halála nagy veszteség a szélső baloldalra, de az egész képviselőházra is, melynek legliberálisabb, de egyuttal legszellemesebb tagja is volt. Közbeszólásai, melylyel a szabadelvű párt tagjait boszantotta, de különösen a kleriká-

lisokat üldözte, rendkívül maróak voltak és rendszerint óriási hatást keltettek. — Liberális musa — amely mellett a leghatározottabb demokrata is volt — annyira áthatotta, hogy legutóbb egy plébánost korcsmában leczkértetett meg durva, a szabadelvűeket sértő nyilatkozataiért. Károlyi elhunyt folytán a czepléki választókerületben új választás lesz. Károlyi halála az egész fővárosban a legőszintébb, legáltalánosabb részvétet keltette. Gyermekei nem voltak.

Károlyi György gróf kiskorúsága.

Budapest, aug. 31. (Saj. tud. távirata.) Károlyi György gróf kiskorúságát atyja kértére meghosszabbították. A meghosszabbítást az apa György gróf házasságaért, mely alatt kétszer szeretőt tartott, egy asszonyt megszöktetett és 300,000 frt adósságért kérte.

Takáts védője.

Budapest, aug. 31. (Saj. tud. táv.) Takáts védőjeül jelentkezett Polónyi, de Takáts visszautasította, és kijelentette, hogy megmarad Visontainál.

József főherceg Kisjenőn.

Kisjenő, augusztus 31. (Saj. tud. táv.) József főherceg és László főherceg a holnap reggeli vonattal, Liebits, a főhercegi uradalmak igazgatója kíséretében ide érkeznek.

A belga királyné balesete.

Spaa, aug. 31. (Saj. tud. távirata.) A belga királyné leesett a lóról és fején könnyen megsebesült.

Kegyelmet nyert gyilkosok.

Konstantinápoly, aug. 31. (Saj. tud. táv.) A szultán az örmények vérengző gyilkosai közül tizenötnek megkegyelmezett.

A kolera.

Tarnopol, aug. 31. (Saj. tud. táv.) Egy halálos kimenetelű kolera eset merült fel.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

Gyenes és Balog összegjelentése. Budapest, augusztus 31.

Gabonaüzlet: Buzát igen jól kinaltak, a vételkedv kedvező volt és az irányzat szilárd lett. Elkelt 70.000 mm. 2 1/2—5 krral magasabb árakon.

	mmazsa: kilogramm	frt
Tiszavidéki	100	82. ⁵ 6.75
"	200	82. 6.72 1/2
"	1200	82. ⁵ 6.77 1/2
"	100	82. 6.67 1/2
"	100	81. ⁵ 6.61 1/2
"	100	80. ⁵ 6.67 1/2
"	300	81. ⁵ 6.67 1/2
"	300	81. ⁵ 6.65
"	400	81. ⁵ 6.75
"	700	81. ⁵ 6.70
"	1500	81. ⁵ 6.65
"	400	81. ⁵ 6.70
"	1000	81. ⁵ 6.70
"	300	81. ⁵ 6.60
"	400	81. ⁵ 6.57 1/2
"	200	81. ⁵ 6.62 1/2
"	300	80. 6.70
"	800	80. 6.57 1/2
"	300	80. ⁵ 6.80
"	200	80. ⁵ 6.60
"	100	79. ⁵ 6.52 1/2
"	100	79. ⁵ 6.52 1/2
"	100	80. 6.52 1/2
"	100	79. 6.52 1/2
Pestvidék	100	81. 6.65
"	200	80. ⁵ 6.60
"	100	81. ⁵ 6.60
"	100	81. ⁵ 6.60
"	100	80. 6.60
"	500	79. 6.47 1/2
"	200	78. ⁵ 6.42 1/2

Székesfehérvári	150	78.	6.52 1/2
Bácskai	800	79. ⁵	6.35
"	2200	78. ⁵	6.55
"	2500	79. ⁵	6.45
"	5000	78.	6.55
"	3400	78. ⁵	6.57 1/2
Becskereki	5000	78. ⁵	6.50
"	4700	78. ⁵	6.45
Bánáti	3400	79. ⁵	6.55
"	2500	79.	6.55
Pancsovai	4000	77. ⁵	6.35
Zab	100		6.25
"	100		6.20
"	100		6.15
"	100		6.05
"	100		5.95

Határidőzlet. Amerikából érkezett szilárdabb jegyzésekre nálunk változatlanul indult az üzlet búzában és tengeriben, s gyenge kereslet mellett buza pár krral lanyhábban, tengeri változatlanul zárult.

Zárul 12 órakor:

Osi buza	6.40—6.41
Buza május—júniusra	6.86—6.88
Osi roza	5.62—5.64
Tengeri május—júniusra	4.57—4.58
Tengeri július—augusztusra	5.27—5.30
Osi zab	5.62—5.64
Repoze	9.35—9.45

Külföld: New-York: búzára 1/2—3/8, tengerire 1/4—szilárdabb. Chicago: búzára 3/8—, tengerire 1/8—szilárdabb. Páris és Liverpool szilárd, London jól tartott.

Értéktőzsde: Igen élénk üzletmenet mellett osztr. hitel részv. keresetett s pár frttal megis szilárdult, míg államvasut részvény a tetemes realitások következtében ismét erősen ellanyhult.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	409.—
Magyar hitelrészvény	492.—
Osztrák államvasut	409.25
Rima-Muranyi	289.50
Lombard	111.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok, 1895. évi augusztus hó 30-án. Hízott sertés árak. I. Magyar első rendű: 1. Oreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) —. krig. Oreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) —. krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 50.—51. krig. Fialat közép (pkint 251—320 krig súlyban) 50.—51. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg-ig terjedő súlyban) 49.—50. krig. II. Magyar sertés: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) —. krig. — Közép (pkint 220—280 krig. súlyban) —. krig. — Könnyű (pkint 220 krig. terjedő súlyban) —. krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg-ron felüli súlyban) 50.—51. krig. Közép (páronként 220—260 kilogramm súlyban) 49.—50. — krig. — Könnyű (páronként 220 krig. terjedő súlyban) 49.—50. krig. Sertés létszám 1895. aug. hó 28-án volt készlet 28952 darab. 1895. aug. hó 29-én felhajtott: — darab. 1895. auguszt. 29-én elszállított 147 drb. 1895. augusztus 30-án maradt készletben 28806 drb. — A hízottsertés üzletirányzata: Lanyha.

S z e s z ü z l e t.

— Augusztus 31. —

Kielégítő kereslet mellett ezen szikknek az ára a múlt héten változatlan maradt. Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 52 forint 25 krajczár, kicsinyben 52 forint 75 krajczár hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 31. d. u. 5 óra.

Buza bánági új	6.20—6.65
Buza tiszavidéki	6.35—6.70
Buza pestvidéki	6.25—6.65
Buza fejérmegyei	6.20—6.65
Buza bácskai	6.20—6.65
Roze új, elsőrendű	5.55—5.60
Roze új, másodrendű	5.50—5.55
Arpa takarmány	5.15—5.40
Arpa égetai való	5.60—6.30
Arpa sörfőzdei	6.90—8.—
Zab	5.90—6.25
Tengeri bánági	5.45—5.50
Tengeri másnemű	5.35—5.40
Káposzta-repoze bánági	8.25—8.50
Kóles	5.25—5.75
Buza március—április	6.87—6.88
Buza szeptember—október	6.40—6.42
Buza május—június	—
Roze szeptember—október	5.63—5.65
Tengeri május—június	4.57—4.59
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	5.27—5.30
Zab március—április	5.92—5.94
Zab szeptember—október	5.64—5.66
Káposzta-repoze augusztus—szeptember 1894.	9.35—9.45

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsden.

Budapest, 1895. augusztus 31.

Magyar aranyjárdék 4%	122.50
Magyar koronajárdék 4 1/2%	99.80
Magyar arany 4 1/2%	124.25
Magyar ezüst 4 1/2%	103.50
Magyar keleti vasut 1878.	122.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.25
Magyar italmegváltási kötvény	101.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.75
Magyar nyereséj-sorsjegy kölcsön	159.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	148.50
Osztrák papírajárdék	101.—
Osztrák járdék ezüst	101.25
Osztrák járdék arany	122.25
Koronajárdék	101.25
1860-iki államsorsjegyek	154.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1065.—
Magyar hitelbank részvény	491.—
Osztrák hitelbank részvény	409.—
Osztrák-magyar államvasut	410.—
20 frankos arany (Napoleonador)	9.58
Weitzer János gép- és waggongyár részvény	344.—
Német birodalmi márka	58.05
London	120.85
Páris	47.85

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsden.

— Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. —

Bécs, 1895. augusztus 31.

Magyar koronajárdék %	100.—
Magyar hitelrészvény	491.50
Osztrák hitelrészvény	409.—
Anglóbank részvény	173.75
Laenderbank részvény	285.20
Bécsi bankkegyesületi részvény	172.40

VIZJELZÉS.

1895. évi augusztus hó 31-én reggel 7 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmézőszen:

Észlelési állomás	Hőmérséklet °C	Időjárás	Vízállás	
			est. métr.	reg. métr.
Branyoska	+ 16°	derült	+ 14	—
Gyulafehérvár	+ 15°	derült	— 50	—
Arad	+ 18°	derült	— 135	—
Makó	+ 20°	derült	— 22	—
Szeged	+ 18°	derült	+ 48	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi. A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi. Arad, 1895. augusztus 31.

A m. kir. felyammérséki hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Augusztus 30. —

Fehér Kereszt szálloda: Braun Zsigmond kereskedő, Temesvár. Herce Illés kereskedő, Temesvár. Hommer Gábor tisztviselő, Budapest. Lehrmann József hivatalnok, Fehérménfő. Atzál Soma kereskedő, Szeged. Seidl Henrik főmérnök, N.-Szalonta. Három Király szálloda: Knauer József jegyző, Petris. Beles János lelkész, Odvos. Glöckemann Lipót kereskedő, Szerb-Csanád. Szednik Tamás tanító, Orosháza. Hevesi József földmives, Facset. Vasuti szálloda: Sonneleitner Ferenc szálloda tulajdonos, Zenta. Dimitrovič Emil csendőr főhadnagy, Lugos. Deutsch Hermann kereskedő, Nadas. Tarcsai-Majzik Mariska tanítónő, Székely-Keré.

KIS LOTTO.

Budapesti:

23, 83, 18, 35, 81.

Feloldó szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Mi alulírottak eszennel bizonyítjuk, hogy Koch I. műszabász azon hirdetésének, melynek 2 óra alatt a női ruhaszabást el lehet sajátítani, a valóságnak teljesen megfelel. Koch ur oly praktikus és könnyen érthető magyarázatot ad a tanítványainak, hogy azt bárki megértheti és azt oszakis az tudhatja, a ki Koch ur magyarázatát hallgatja.

Kérjük tehát Koch urat, hogy tartózkodását városunkban hosszabbítsa meg hogy akik még tanulni akarnak, hogy tanulhassanak, legalább nem járnak éveig a varrodákba és még sem tudnak oly alaposan szabni, mint a ki Koch urnál tanul.

Mi mindannyian családunk közül tanítatunk, ezért tudjuk ajánlani a nagyérdemű közönségnek.

Káplár Zsófia, háztulajdonosó

Tóth Mari, vasuti hivatalnok.

Az államilag engedélyezett

Magyar osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. okt. 16—19-ig.

nyeremény	korona	korona
1	80000 =	80000
1	60000 =	60000
1	40000 =	40000
1	30000 =	30000
1	20000 =	20000
1	15000 =	15000
1	10000 =	10000
2	8000 =	16000
8	4000 =	32000
10	2000 =	20000
13	1000 =	13000
100	400 =	40000
860	200 =	172000
9000	80 =	720000
10000	nyeremény	összesen 1268000

az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából.

Kibocsájtás 100000 sorsjegy 31,499 nyeremenynyel és egy jutalomdíjjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizettetnek ki. A huzások államfelügyelet és kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnek.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

1.000,000

korona.

Az I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. decz. 6—14-ig

nyeremény	korona	korona
1	60000 =	60000
1	40000 =	40000
1	20000 =	20000
1	10000 =	10000
1	5000 =	5000
2	2000 =	4000
4	1500 =	3000
10	1000 =	4000
27	800 =	8000
100	600 =	16200
200	200 =	20000
1150	100 =	20000
20000	200 =	230000
21499	nyeremény és jutalom	4332000

E 49 nyeremény közül az utóbbira kibuzott kapja a 600000 korona díjat.

AZ I. OSZTÁLYU SORSJEGYEK ÁRAI:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

A TELJES (mindkét osztályra érvényes) SORSJEGYEK ÁRAI:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.
Andrássy-ut 5. szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Kaphatók Aradon az „Aradi Ipar- és Népbank“ pénzváltó-üzletében Szabadság-tér 18.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az Ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100,000 sorsjegy, 31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal. 5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Első huzás 1895. október 16—19-ig BUDAPESTEN.

Eszerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az 1-ső osztály részére

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzásban érvényesek.

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
40.—	20.—	8.—	4.—	2.—
korona.				
$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
80.—	40.—	16.—	8.—	4.—
korona.				

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyeremenynyel kihuzatnak, egyszeremind a nyeremenynyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizettetik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéretnek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, Budapest, szervita-tér 3.

Check-Conto: Magyar postatakarékpénztár 3960. — Sürgöny-cím: LOTTOHEINTZE Budapest. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külön mellékelni. 868

Lottogyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállíttatnak.

Kaphatók Aradon az „Aradi Ipar- és Népbank“ pénzváltó-üzletében Szabadság-tér 18.

654/1895. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező, az itt alább felsorolt földek bérbeadása iránt f. évi szeptember hó 8-ik napján d. e. 10 órakor árverést tart.

Bérbeadás alá kerülnek:

1. A jelenleg Heller Jakab által hasznbérben tartott, Nagylegelő dülőben fekvő 181 holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kezdve 6 egymás után következő évre, kikiáltási ár holdankint 7 frt 65 kr.

2. A jelenleg Heller Jakab által hasznbérben tartott, Nagylegelő dülőben fekvő 365 ²⁹⁷/₁₁₀₀ holdnyi terület 1895. október hó 1-től kezdve 6 egymás után következő évre, kikiáltási ár holdankint 9 frt 85 kr.

3. A jelenleg Heller Jakab által hasznbérben tartott, Nagylegelő dülőben fekvő 54 ¹⁹⁰/₁₁₀₀ holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kezdve 6 egymás után következő évre kikiáltási ár holdankint 12 frt 50 kr.

4. A jelenleg Friedrich Antal és Simon által bérben tartott versenytéri 22 ⁴⁴⁰/₁₁₀₀ holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kezdve 3 egymás után következő évre, kikiáltási ár holdankint 20 frt 40 kr.

5. A jelenleg Friedrich Antal és Simon által hasznbérbe tartott versenytéri 32 ⁸¹¹/₁₁₀₀ holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kezdve 3 egymás után következő évre, kikiáltási ár holdankint 21 frt 65 kr.

6. A jelenleg ifj. Lacsán István által a »Krivabora« dülőben fekvő 91 ¹⁹⁷/₁₁₀₀ holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kezdve 6 egymás után következő évre, kikiáltási ár holdankint 5 frt 60 kr.

7. A jelenleg Szecsánszky Zsika és társa által bérben tartott a »Balta Mika« dülőben fekvő 73 ¹⁴⁸/₁₁₀₀ holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kikiáltási ár holdankint 18 frt 6 kr.

8. A jelenleg Gaál Pál által hasznbérben tartott a »Vertlogrét« dülőben fekvő 32 ⁸⁵⁶/₁₁₀₀ holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kezdve 3 egymás után következő évre, kikiáltási ár holdankint 12 frt 2 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási árak szerint számított 1 évi bérösszegnek 10% készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1895. augusztus hó 26-án tartott üléséből.

Kiadta
Vannay Gyula
aljegyző.

18008/1895.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földmivvelésügyi miniszteriumnak leirata alapján közhírré teszük, hogy Románia Szuoza kerületében sertésvész útvén ki, sertéseknek élő vagy leölt állapotban, ugy szintén friss sertésusnak Rumániából Magyarországra behozatala további intézkedésig betiltatott és hogy a honi származásu legeltetés végett Rumániába hajtott sertéseket a m. kir. belépő állomások csak f. évi augusztus 14-től számítandó 8 napon belül és szabályszerű eljárás mellett bocsátják vissza.

Arad, 1895. évi augusztus hó 17-én.

A városi tanács.

18660/895.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. kereskedelemügyi miniszterium Neuman testvérek aradi szeszgyár tulajdonosok által Arad sz. kir. város belterületén, Poltura és Gáj külvárosoknak a belvárossal való összekötése végett tervezett közúti vasútnak közigazgatási bejárása határidejéül f. évi augusztus hó 31-ik napjának d. e. 9 óráját, összejöveteli helyül pedig a városház tanácstermét tűzte ki.

Erről mindazokat, akik netán a tervezett vasut által érdekelve vannak, azzal értesítjük, hogy a közigazgatási bejárás alkalmával a tárgyaláson részt vehetnek.

Arad, 1895. évi augusztus hó 26.

A városi tanács.

653/1895. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a bor, sör és égetett szesz italoknak Aradon a hetipiaczokon és a három országos vásár alkalmával felállított laczikonyhákban, ugy a három országos vásárok az egész vásártérre a sörház előtti kis korcsma kivételével való kimerési jognak 1895. évi november hó 1-től 3 egymásután következő évre bérbevétele iránt f. é. szeptember 9-én délelőtt 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár 320 frt évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi aug. hó 26-án tartott üléséből.

Kiadta:

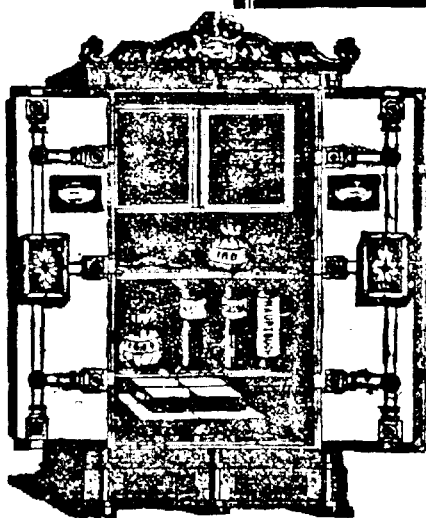
Vannay Gyula

aljegyző.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

A os. kir. osatr. és a m. kir. miniszteriumok s államvasutak szállítói tűz és betörés ellen biztos kis kézi és nagy

pénzszekrények

gyári raktára.

Köszögek számára kivételosen 20% engedmény.

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

Azonkívül ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai

H O W E,

Karikahajó

WHEELER & WILSON,

Singer és kézi varrógépek

családok, szabók és szipésznek részére.

Mindenemelő varrógépek javítása is eszközöltetik.

Varrógépekhez szükséges kiegészítők. 581

SINGER L. S.

SINGER L. S.

4538. sz.

Szénaeladási hirdetés.

A tótváradai kincstári erdészlak udvarán elhelyezett 185 métermázsa széna eladása iránt **f. évi szeptember hó 9-én d. e. 10 órakor** a nevezett erdőgondnokság irodájában zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár 277 frt 50 kr.

Venni szándékozók felkéretnek, hogy az árverésen részt venni, vagy szabályszerűen kiállított és a kikiáltási ár 100/0-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlataikat a szóbeli árverés megkezdése előtt Tótváradon az árverelő bizottságnál benyújtani sziveskedjenek, hol az árverési szerződési feltételek a hivatalos órák alatt betekintheők.

Megjegyeztetik, hogy a megajánlott összeg számokkal és betűkkel tisztán kiírandó, valamint határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

Lippa, 1895. augusztus 30.

Magy. kir. főerdőhivatal.

1214/895.

Pályázati hirdetmény.

Kisjenő községben elhalálozás folytán megüresedett községi szülésznői állás betöltésére f. évi szeptember hó 18-ik napja d. e. 9 órája Kisjenő községhezához ezenel kitűzetik; mire pályázni kívánók azon hozzáadással értesítettnek, hogy kellően felszerelt kérvényeket alólirott községi előjárószághoz folyó **evi szeptember hó 16-ik napjáig** annyival inkább adják be, mivel későbbben érkező kérvények figyelmen kívül hagyatnak.

Az állással évi 40 frt készpénz fizetés — s minden egyes szülési esetenél 1 frt ellátása díj van egybekötve — teljes vagyontalanok ingyen látandók el kellő szülésznői segélyvel.

Kelt Kisjenőn 1895. augusztus 26.

Hirsch Béla
jegyző.

Vahl János
bíró.

1340/1895. szám.

Eladandó makktermés.

A nváradai lat. szert. püspökségi erdők makk termésének eladása céljából **nyilvános árverés** fog tartatni:

Beélben 1895 szeptember 2-án reggeli 9 órakor, a főerdészi irodában.

Vaskóhn 1895. szeptember 9-én reggeli 9 órakor a főerdészi irodánál.

Nagyváradon 1895. szeptember 11-én reggeli 9 órakor az urad. főtiszt hivatálnál.

Az árverési és eladási feltételek a nváradai l. sz. püsp. aradi főtiszt hivatálnál, valamint a nváradai urad. erdő hivatálnál bármikor megtekintheők.

Nagyváradon 1895. augusztus 28. a nváradai l. sz. püspökség urad. főtiszt hivatála.

A N.-Váradai L. Sz. püspökségi uradalmak főtiszt hivatála.

875.

16175/1895.

Hirdetmény.

A nm. m. kir. földmívelésügyi miniszternek leirata alapján közhírré tesszük, hogy a Csehországi cs. kir. helytartóság folyó évi július hó 20-án kelt távirati értesítése szerint a szarvasmarha, juh és kecske Arad, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Somogy és Zala vármegyékéből, valamint Pécs sz. kir. városokból Csehországba való bevitelét f. évi július hó 24-től kezdve további intézkedésig megtiltotta.

Arad, 1895. aug. 1.

A városi tanács.

Magy. kir. államv. Bpest Déli Üzletv.

15497. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Kis-Kőrös állomásán 1896. évi január hó 1-től megüresedő vendéglő üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1898. évi december hó 31-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdettek, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján döntetik el.

Minden ajánlatnak 50 krosbélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Kis-Kőrös állomásán lévő vendéglő üzletre 15497/95 számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1895. évi szeptember 3-án déli 12-óraig a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához czimezve posta útján téríti vevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 200. szóval kétszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál Budapesten 1895. évi szeptember hó 2-án déli 12-óraig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi ut II. ház II. emelet 28 ajtó szám.) a hivatalos órák tartama alatt megtekintheők; miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatokat figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1895. június hó 20-án.

Az üzletvezetőség.

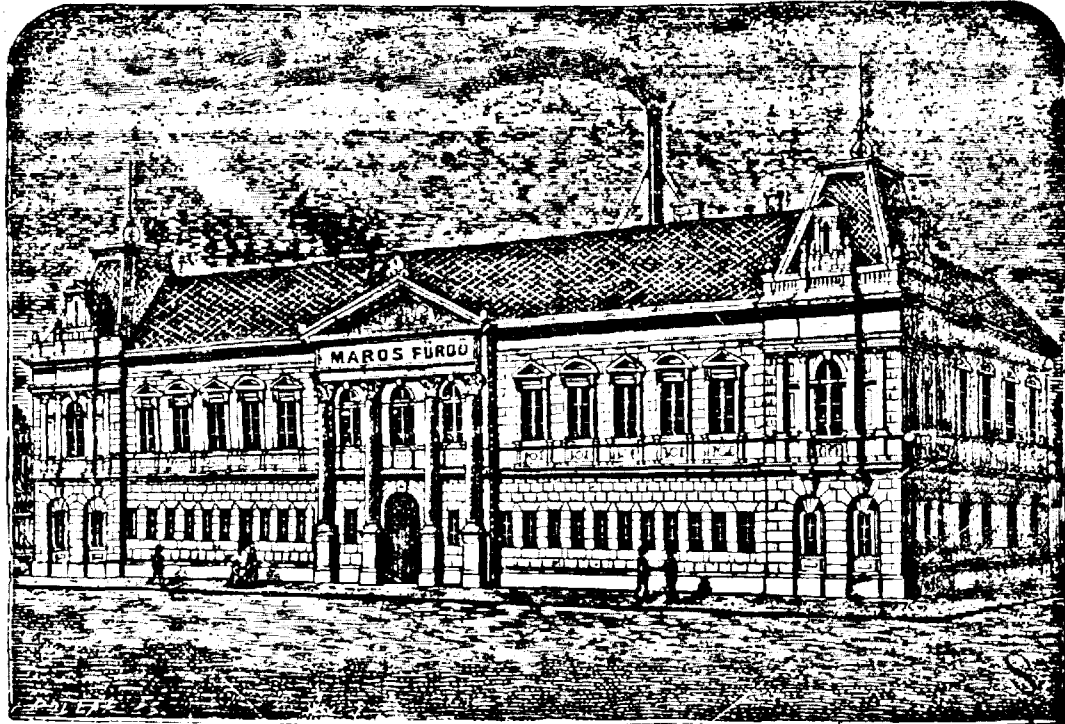
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsihbádnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdő kiválólag a gőzfürdésel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadíttassék azáltal egészségünk biztosíttatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehesünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árák mellett kiszolgáltatók. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vizgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.	Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.	30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.
Egy ács-jegy	— frt 40 kr.	Vas és méer-fürdő.	
Uszás-tanítás.		Egy személy-jegy	1 frt — kr.
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Uszoda.		Kád-fürdők.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.	Ruhával	— frt 50 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.	Ruha nélkül	— frt 40 kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.	Villany-fürdő.	
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.		Külön ruha-díjak.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást	7 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 50 kr.	1 törölköző	8 kr.
30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.	Pénztárnyitás nyáron reggeli 6 órakor.	
Masszázs egy személy	— frt 70 kr.	télen reggeli 7 órakor.	

A Simay-féle gőzfürdő-épületben azemelatben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcai, parkettával kikapolt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó.

A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánljuk minden bárhol és bárki által hirdett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal kossoruztak. Mind az ő világrészben el van törjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Häger javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszert. Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs Az arcon mutatkozó szepők, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmul. Egy kis téglly 70 kr. és egy napv téglly 1 frt.

Anosmin A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pinczejéből. Ára 1 üvegnek 3 és 5 frt.

Ménési aszúbor Egy 35 centil. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Yasas Chinabor 2% Chinin és vasoxyd-tartalommal. Egy 30 centil. üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta Egy üveg 1 frt.

Salon-bengali tüzek Füst és szag nélkül, vörö és sárga színben. Egy k 2 frt.

Magnesium fákllyák 150 normal gyertya-fénynyel. Hat percig égő, 1 drb 60 kr. 12 percig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor (Fekete vagy violaszínben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsam 1 megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy téglly ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szer Mindenféle meghülésből eredt rheumás és oszpos fájalmak ellen igen hatékony és keserű szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni por mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenféle gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárholva posta útján is elküldetnek. U. yancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvíz és átra gbizásnak elfogadják és lelkiismeretesen teljesítetnek. 495. —x.

18234/1895.

Hirdetmény.

Közhírré teszük, miszerint a nagymélt. m. kir. földmivelésügyi miniszteriumnak 59560/95. sz. kelt rendeletével, tekintettel a kőbányai sertéspiaczon levő összes sertések kedvező egészségi állapotára megengedtetik hogy ezen sertéseket a kőbányai sertéspiacz állategészségügyi rendtartása, valamint a belföldi forgalom szabályozására és ellenőrzésére nézve fennálló állategészség rendőri szabályok betartása mellett azonnal leendő levágásra az ország bármely vasuti állomással bíró helyére szállítani lehessen.

Ezen sertéseknek vasuton történő elszállításánál a rendeltetési hely hatóságát a hivatal főnöke a sertés szállítmány indításáról a fél költségére esetről-esetre táviratilag értesíti, mely táviratnak a feladó és címzett nevét, a sertések darab számának és rendeltetési helyének pontos megjelölését is tartalmaznia kell.

A rendeltetési helyre való megérkezéskor a sertések a levágás helyére kizárólag szekereken szállítandók, és e szekerek minden szállítás után forró luggal teljesen lemosandók.

A fővárosba és közvetlen környékére kocsikon történő elszállításánál a hivatal a rendeltetési hely hatóságának írásbeli értesítést fog küldeni melyet és a sertések levágatása után a levágatás megtörténtének tanúsítása mellett a hivatalnak azonnal visszaküldeni köteles.

Arad, 1895. évi augusztus hó 20-án.

A városi tanács.

1868. év óta bevált szer.

BERGER-féle gyógy-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

aradi kőbányák által ajánlva, Európa legtöbb államában nagy sikert aratott

mindennemű bőrkütegek

ellen, kevesetesen idült pikkely-sömör, kőcs és dögök, kőtegek, nyomtalan orr-rezesség, óvar, fagydag, láb-izzadás, fej- és szemhártya-ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fa-kátrányt 40 %, az é és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Csak azok alkalmazzák végett határozottan Berger-féle kátrány-szappan megválasztása s az ismert véglegesre való figyelmeztetés kérések idült bőrbetegségeknél sikert aratottak a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan. Amely esetben csak jobbnak találhatók, csak a Berger-féle kátrány-kénszappan kérendő; miután a külföldi utazások határolásának bizonyulnak. A gyengébb kátrány-szappan az **arbor tisztáltsággal**

alkalmazandó, a gyermekeknek valamilyen fejbetegséget ellen felhatalmazottan borított mosó és fürdőszappan mindennapi használatra szolgál.

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

80% glicerín tartalommal és finom illattal.

Az minden fajta kaméllal valószínűleg 50 kr. A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelkednek: **Bonaco-szappan** a bőr simítására, **berax-szappan** pattanások ellen, **carbol-szappan** a bőr simítására, **himbálgátnál** és más fertőző szappan, **lehtyél-szappan** rhéma és arcvörösség ellen, **szeplő-szappan** igen hatásos, **Tannin-szappan** lábizzadás és hajhullás ellen; **fog-szappan** a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illattal utalnak a rőpiratokra. **Om** Berger-féle szappanokat kell kőni, miután másmilyen határolásnak vannak. Gyár és kőraktár: **G. Bell & Comp. Troppau** (Kőszőlő kőszőlő és kőszőlő győzelműk: **Berlin** 1888.)

Kapható Aradon: 237.

Rozsnyay Mátyás, Kiss István, Ring Lajos és Demkó Géza urak gyógyszertárában, különben pedig a magyarországi legtöbb gyógyszertárakban

498. szám.

871

Hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás és közokt. m. kir. miniszterium az 1895. évi július hó 31-én kelt 36686. számú rendeletével az aradi kir. Lyceum-épületben szükséges tanterem és szolgálakás építési szakaszán lévő munkák helyreállítását 1775 frt 63 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok fogantatásának biztosítása czéljából az **1895. szeptember hó 9-ik napjának d. e. 10 órájára** az aradi kir. főgymnasium igazgatóság hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett igazgatóságnál a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1895. augusztus 25.

Himpfner Béla
igazgató.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

1895. évi szeptemb. hó 5-én

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1895. évi június hóban esedékes

illegtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adni. **Weisz Dávid:**

Aradvármegye alispánjától.

18751/1895. sz.

Arlejtési hirdemény.

Az Arad zámí törvényhatósági út 23-85 kilomtr. szakaszán ievő több hid és egyéb műtárgy újból építése és javítása munkálatainak 6716 frt 83 kr. költségi összeggel vállalati uton leendő biztosítása iránt folyó evi szeptember hó 11-ik napjának d. e. 10 órakor zárt ajánlati verseny tárgyalás fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozó ezennel meghivatnak.

A zárt ajánlatokhoz bánompénz készpénzben vagy óvadék képes értékpapirokban, a kikiáltási ár 5%-a csatolandó, mely ebbeli bánompénz a vállalat elnyerése esetén, a vállalati összeg 10 %-ának megfelelő óvadékre kiegészítendő továbbá az ajánlatban kifejezve tüntetendő ki az ajánlott az eredmény, mely ebbeli zárt ajánlatok folyó évi szeptember hó 11-ik napjának d. e. 9 óráig hozzám benyujrandók.

A később beadott, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az árlejtési és építési feltételek az árlejtés napjáig az aradmegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál megtekinthetők.

Aradon, 1895. aug. 26-án.

Szatmáry Gyula. s. k.
alispán.

M. kir. államvasutak bpest-jobbparti üzletvezetőség.

32704/1895. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Kis-Czell állomásán az állomási vendéglő üzletére kötött szerződés 1895. évi november hó 30-án lejárván, nevezett vendéglő üzletnek ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra az az 1895. évi december hó 1-től 1898. évi november hó 30-ig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Kis-Czell állomásán levő vendéglő üzletének bérbevételére 32704/895 számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nem különben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok **1895. évi szeptember hó 25-én déli 12 óráig** a m. kir. államvasutak Budapest-jobbparti üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján, téríti vevény mellett nyujtandók be, — bánatpénz fejében pedig 150. az az egyszázötven o. é. forint készpénzben vagy állami letétre alkalmas érték papirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárának 1895. évi szeptember hó 24-én déli 12 óráig leteendő.

Értékpapírok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennygy napnál nem régiebb utolsó napi árfolyam szerinti értékben, de csak névértéken alól fognak számittatni.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III (forgalmi) osztályában vagy a budapesti (keleti pályaudvar) győri szombathelyi forgalmi főnökségnél a hivatalos órák tartalma alatt megtekinthetők, miért is az ajánlatot tevőtől feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magokra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A magy. kir. államvasutak Budapest-jobbparti üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre szabadon választhasson.

Budapesten, 1895. évi aug. hóban.

Az üzletvezetőség.

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsénk Nagyságodat tisztelettel értesíteni, hogy **Aradon, Vörösmarty-utca 2. sz. a. dr. Darányi-féle házban**

ROTSCHILD és KLEIN cég alatt

egy a mai kornak megfelelő

női divat és confectio üzletet, mellékelve női ruhateremmel nyitottunk.

A t. hölgyközönség becses figyelmét bátorkodunk felhívni **dúsan felszerelt raktárunkra,** hol mindennemű

kész női és leány gyermek felöltők, egymint gallérok, ceppek mantilok, szüts és szörme árukban

a legelső párisi, bécsi és berlini modellek után

a legizlésebben s a legjutányosabb árak mellett lesznek kaphatók.

Különösen pedig saját műhelyünkben mérték szerinti megrendeléseket a leggodosabb kivitelben fogunk pontosan eszközölni.

Kiváló tisztelettel

Rotschild és Klein.

814

Sreyer

zongoraterme

Szabadság-tér 10.

Kitünő, személyesen kiválasztott zongorák

igen olcsó árak mellett kaphatók.

879

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT-féle

241.

fénymáz.

Cs. kir. szab.

gyára

alakult 1832-ben.

Bécs.

Ki lábbelieit sötét feketén, fényesen és tartósan akarja megörizni, az csak

Fernolendt-fénymázat

vegyen.

Mindenütt kapható.

Főraktár: Wechsler József urnál.

A sok értéknélküli hamisítások miatt tessék nevemet

St. Fernolendt

megjegyezni.

Minden végeladásnál is olcsóbban

vásárolhatnak

Heuduschka Vilmos

— árúházában, —

aki üzletének áthelyezése miatt az összes árukat mélyen leszállított, még gyári áron alul is árusítja el, mire a szíves meggyőződésért a közönség b. figyelmét felhívja.

Különösen említésre méltó:

GHIPL-féle divatkolmók,

Ginszkey és Protczni-féle futó- és szalon szőnyegek,

függönyök és garnitúrák különösen nagy választékban,

Siegl-féle Creász-vászon és asztalterítékek,

Mai és Holfeld-féle Rumburgi vásznak,

Schroll-féle schiffon,

Kanavász, sephier,

Pamut és czérna vászon,

különös nagy raktár és olcsó árban.

Csipke függönyök és paplanok

és még számtalan itt elő nem sorolt cikkek.

Kiváló tisztelettel

Heuduschka Vilmos,

Asztalos Sándor-utca 5-ik sz.

872